

BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU

2022-2024 STRATEJİK PLAN

BAŞKANIN MESAJI

Kurumumuzun (2022-2024) dönemini kapsayan Beşinci Stratejik Planı, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile Kurumumuza verilmiş bulunan finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışması, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması ve malî sektörün geliştirilmesi temel amaçlarına yönelik olarak, Kurumumuzun düzenleme ve denetim faaliyetlerindeki amaç, hedef ve stratejilerini ortaya koyan bir yol haritası olarak hazırlanmıştır.

Kurumumuzun Dördüncü Stratejik Plan (2019-2021) döneminde yapılan düzenleme, denetim ve uygulama faaliyetleri, söz konusu Planda yer alan amaç ve hedefler çerçevesinde gerçekleştirilmiş, bu kapsamda Kurum içi iş tanımları ve iş akış planları oluşturulmuş, sektör payı önem arz eden bankaların denetim sıklığı ve kapsamı artırılmış, katılım finans kuruluşları için faizsiz finans kurumsal yönetim sistemi tesis edilmiş, bankalarda risk bazlı denetim süreçlerinin etkinliği geliştirilmiş, kamuoyuyla paylaşılan verilerin kapsam ve sıklığı artırılmış, dijital bankacılığa geçişe yönelik alt yapılar oluşturulmuş, finansal sektördeki sistemik risklerin izlenmesi ve kontrol edilmesine yönelik gerekli düzenleme ve denetim alt yapı çalışmaları yapılmıştır.

Kurumumuzun (2022-2024) dönemini kapsayan Stratejik Planında, özellikle dünyada ve ülkemizde gerçekleşmekte olan dijital dönüşüme paralel olarak dijital (şubesiz) bankacılığa ve servis modeli bankacılığına ilişkin mevzuat altyapısının oluşturulması, finansal inovasyonun teşvik edilmesi, finansal kapsayıcılığın artırılması ve bankacılık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması öncelikli hedefler olarak ortaya çıkmaktadır.

Benzer şekilde, yeşil mutabakatın küresel gündemin merkezine oturması ve imzalanan uluslararası anlaşmalar ile birlikte iklim ve çevre bağlantılı risklerin tüm dünya ekonomilerinde bir zorunlu dönüşüm çerçevesi haline gelmesi kapsamında ülkemiz finans sektörünün bu dönüşüme uyumlu hale gelmesi önümüzdeki dönemin temel hedeflerinden biri olacaktır.

Bu çerçevede, (2019-2021) dönemini içeren Dördüncü Stratejik Plan döneminde çalışmalarına başlamış olduğumuz çevre ve iklim bağlantılı risklerin ölçülmesi ve sayısallaştırılması çalışmalarına yeni dönemde artan bir hızla devam edilecektir. Bu kapsamda önümüzdeki dönemde iklim ve çevre bağlantılı risklerin de birer finansal risk unsuru olarak tanımlanması ve finansal kuruluşların düzenleme çerçevesinde ve denetim süreçlerinde bu unsurlara yer verilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, Beşinci Stratejik Plan dönemi, tasarrufların ve diğer mali kaynakların yatırımları, istihdamı, ihracatı ve döviz getirilerini arttıran, ithalatı ise azaltan verimli alanlarda kullanılmasına yönelik selektif kredi uygulamalarının öne plana çıkacağı bir dönem olacaktır. Kurumumuzun konuya ilişkin hazırlamış olduğu iyi uygulama rehberleri ve vermiş olduğu talimatlar önümüzdeki süreçte kredi piyasasının çok daha etkin bir şekilde çalışmasına katkı sunacaktır.

Kurumumuz Stratejik Planında yer alan amaç hedef ve stratejiler, önceki stratejik plan dönemlerinde olduğu gibi, ekonomideki ilgili diğer üst politika metinleri ile uyumlu olacak şekilde belirlenmiştir. Bu çerçevede, Stratejik Planda yer alan amaç ve hedefler (2019-2023) dönemini kapsayan 11 inci Kalkınma Planı, (2022-2024) dönemini kapsayan Orta Vadeli Program, Ekonomi Reformları Eylem Planı ve Yeşil Mutabakat Eylem Planındaki hedef ve stratejilerle paralel olarak hazırlanmıştır.

Yeni Stratejik Plan döneminde, finansal kuruluşlara yönelik bilginin etkin ve güvenli kullanımına yönelik alt yapıların geliştirilmesi, kamuoyuna açıklanan verilerin kapsam ve sıklığının artırılması, finansal kuruluşların düzenleme altyapısının güçlendirilmesi, denetimde risk odaklı bakış açısı, katılım bankacılığı ve faizsiz finans sektörünün geliştirilmesi, sistemik kırılanlıkların analiz edilmesine ilişkin

kapasitenin ve risk yönetimi politikalarının etkinliğinin arttırılmasına yönelik amaç hedef ve stratejiler gündemimizde olmaya devam edecektir.

Ŗeffalık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde gemiŖ dönemde gerekleŖtirilen faaliyetlere iliŖkin kamuoyunu ve ilgili diğer paydaŖlarımızı aydınlatmak ve Kurumumuzun gelecek dönemine iliŖkin amaç, hedef ve stratejilerini ortaya koymak amacı ile hazırlamıŖ olduğumuz BDDK BeŖinci Stratejik Planının (2022-2024) gerek kamuoyu gerekse tüm paydaŖlarımız açısından yararlı bir metin olmasını temenni ediyor, ülkemize hayırlı olmasını diliyoruz.

Mehmet Ali AKBEN
BaŖkan

İÇİNDEKİLER

BAŞKANIN MESAJI	1
İÇİNDEKİLER	5
KISALTMALAR	6
BİR BAKIŞTA	7
GİRİŞ	9
GELECEĞE BAKIŞ	11
VİZYONUMUZ	11
MİSYONUMUZ	11
TEMEL DEĞERLER	12
DURUM ANALİZİ	14
1. Kurum İçi Analiz	14
1.1 Kurumsal Yapı, Görevler ve Faaliyetler	14
1.2 Beşeri Kaynaklar	15
1.3 Fiziki Kaynaklar	16
1.4 Mali Kaynaklar	16
2. İlgili Taraf Analizi	16
3. Çevre Analizi	18
3.1. Dünyadaki Durum ve Gelişmeler	18
3.2. Türkiye'deki Durum ve Gelişmeler	19
3.3. Üst Politika Metinleri	20
AMAÇLAR HEDEFLER VE STRATEJİLER	23

KISALTMALAR

AAOIFI	: İslami Finans Kuruluşları İçin Muhasebe ve Denetleme Kurumu	IFAC	: Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu
AFI	: Finansal Erişim Birliği (Alliance for Financial Inclusion)	IFSB	: İslami Finansal Hizmetler Birliği
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	INFE	: Uluslararası Finansal Eğitim Ağı (International Network on Financial Education)
BIS	: Uluslararası Ödemeler Bankası	IMF	: Uluslararası Para Fonu
BCBS	: Basel Bankacılık Denetim Komitesi	IOSCO	: Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü
EBA	: Avrupa Bankacılık Otoritesi	KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
FİK	: Finansal İstikrar Komitesi	NGFS	: Finansal Sistemi Yeşillendirme Ağı
FSB	: Finansal İstikrar Kurulu	OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı
FSI	: Finansal İstikrar Enstitüsü	RCAP:	: BIS Düzenleyici Tutarlılık Değerlendirme Programı (Regulatory Consistency Assessment Program),
FATF	: Mali Eylem Görev Grubu	SBFN	: Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Ağı
FSAP	: IMF Finansal Sektör Değerlendirme Programı (Financial Sector Assessment Program)	TDO	: Takibe Dönüşüm Oranı
GPFI	: G-20 platformu, Finansal Erişim Küresel Ortaklığı (Global Partnership for Financial Inclusion)	WB	: Dünya Bankası (The World Bank)
GSYH	: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	WTO	: Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Organization)
IADI	: Uluslararası Mevduat Sigortacıları Birliği		
IAIB	: Uluslararası İslami Bankacılık Birliği		
IASB	: Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu		

BİR BAKIŞTA

AMAÇ 1

**KURUMSAL YAPI
GÜÇLENDİRİLECEKTİR.**

HEDEF 1.1: Beşeri Mali ve Fiziksel Kaynaklar Artırılacak, Kurum Kültürü Güçlendirilecektir.

HEDEF 1.2: Bilginin Etkin ve Güvenli Kullanımına Yönelik Yapılar Geliştirilerek Kamuoyuna Açıklanan Verilerin Kapsamı ve Periyodu Artırılacaktır.

AMAÇ 2

**DÜZENLEME, DENETİM
VE UYGULAMA
FAALİYETLERİNİN
ETKİNLİĞİ
ARTIRILACAKTIR.**

HEDEF 2.1: Yeni Finansal Mimari Anlayışı Çerçevesinde Finansal İstikrar ve Güvenliği Esas Alan Esnek, Etkili ve Kapsamlı Düzenleme Altyapısının Güçlendirilmesi Sağlanacaktır.

HEDEF 2.2: Denetimin Kapsam ve Etkinliği Arttırılacak, Risk Odaklı Bakış Açısına Uygun Yeni Yaklaşım ve Araçlar Kullanılacaktır.

HEDEF 2.3: Uygulama Fonksiyonunun Etkinliği ve Sürekliliği Sağlanacaktır.

HEDEF 2.4: Katılım Bankacılığı Mevzuat Altyapısı Katılım Finans Esaslarına Uygun Olarak Güçlendirilecektir.

AMAÇ 3

**FİNANSAL PİYASALARDA
GÜVEN VE İSTİKRARIN
SÜRDÜRÜLMESİNE
İLİŞKİN POLİTİKALAR
UYGULANACAKTIR.**

**HEDEF 3.1: Sistemik
Kırılganlıkların Analiz Edilmesine
İlişkin Kapasite Artırılacaktır.**

**HEDEF 3.2: Risk Yönetimi
Politikalarının Etkinliği
Artırılacaktır.**

AMAÇ 4

**FİNANSAL ÜRÜN VE
HİZMETLERDEN
YARARLANANLARA
YÖNELİK UYGULAMALAR
GÜÇLENDİRİLECEKTİR.**

**HEDEF 4.1: Bireysel Bankacılık
Analiz ve Derecelendirme Modeli
(BAM) Vasıtası ile Bireysel
Bankacılığa İlişkin Trend ve
Gelişmeler Takip Edilecektir.**

**HEDEF 4.2: Bankalar Gözetim
Sistemi Form Paketine İlave Olarak
BVTS Üzerinden Bankalardan
Düzenli Raporlar Alınarak Bireysel
Bankacılık Verileri İş Kolları,
Kârlılık, Müşteri Profili Gibi
Değişkenler Üzerinden Analiz
Edilecektir.**

**HEDEF 4.3: Mevzuata
Aykırlıkların Kök Neden Analizi
Yapılacak ve Sektörün Müşteri
Odaklılığı Güçlendirilerek Şikâyet
Sayıları Azaltılacaktır.**

GİRİŞ

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 88 inci maddesinde Kurumun stratejik planının, performans ölçütlerinin, amaç ve hedeflerinin Kurul tarafından belirlenmesi, 94 üncü maddesinde Kurumun finansal hizmetler sektörünü geliştirmek amacıyla strateji belirlemeye yetkili olduğu ve 97 nci maddesinde ise Kurumun, stratejilerine ve bu stratejilerin yerine getirilmesine ilişkin olarak Cumhurbaşkanlığına altı ayda bir bilgi vermesi hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, Kanunun 91 inci maddesinde ana hizmet birimi olarak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı kurulmuş, Kurumun strateji, politika, amaç ve hedeflerinin belirlenmesine yönelik çalışmaların yapılması, stratejik planın hazırlanması, uygulamanın izlenmesi, değerlendirilmesi, üst yönetime iyileştirici önerilerde bulunulması, ilerleme raporlarının düzenlenmesi ve bunların ilgililerle paylaşılması görevleri de Kurum Teşkilat Yönetmeliğinin 18 inci maddesine istinaden bu Daire Başkanlığına verilmiştir.

Stratejik planlar, genel olarak idarelerin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planlar olarak tanımlanmaktadır. Stratejik planlama süreci, gelecekte ulaşılmak istenen durumun ve bunu sağlayacak amaç ve hedeflerin tanımlanması ve nihayetinde bu amaç ve hedeflere ulaşılmasını temin edecek faaliyet ve projelerin belirlenmesi aşamalarından oluşmaktadır. Bu kapsamda, planlamanın etkinliği, sürecin katılımçılık ve bilimsellik ilkeleri çerçevesinde yürütülmesi ile doğrudan ilişkilidir.

BDDK Stratejik Planında öngörülen faaliyetler,

küresel düzeyde bütünleşmeyi, öncülüğü ve güveni hedeflemekte, Kurum misyonunun yerine getirilmesi için atılması gereken adımları belirlemekte, belirsizliği ortadan kaldırmakta ve yol gösterici olmakta, bütçenin ve kaynak tahsisinin öngörülen önceliklere göre yapılmasına rehberlik etmektedir.

Bu çerçevede; 2021 yılında hazırlıklarına başlanan Beşinci Stratejik Plan, Kurum ve sektörün ihtiyaçları, piyasadaki ilgili tarafların görüş ve önerileri, uluslararası bütünleşmenin gerekleri, uluslararası en iyi uygulamalar ve muadil otoritelerin tecrübeleri ışığında kurumdaki tüm Dairelerin aktif bir şekilde sürece katılımı ile Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca hazırlanmıştır. Stratejik Plan kapsamında Kurum içi katılımı en üst seviyede sağlamak amacıyla Kurumdaki tüm birimlerin geleceğe ilişkin öngörülere ile amaç hedef ve stratejileri belirlenerek Kurumun tüm birimlerinin sürece katkı sunması sağlanmıştır.

Söz konusu çalışmaların tamamlanmasını müteakip, üst yönetimin katılımıyla gerçekleştirilen değerlendirme toplantısında misyon, vizyon ve temel değerler ile stratejik alanlara nihai hali verilmiş ve saptanan stratejik alanlar temelinde amaç, hedef ve stratejiler belirlenmiş ve Başkanlık Makamına arz edilmiştir.

Başkanlık Makamının gözetiminde ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının koordinasyonunda, ilgili Başkan Yardımcılıkları ve hizmet birimleri tarafından ve ilgili tarafların katkılarıyla yürütülecek olan BDDK Stratejik Planı (2022-2024), 30.12.2021 tarih ve 10009 sayılı Kurul Kararı ile yürürlüğe konulmuştur. Stratejik Planda yapılacak değişiklikler, Planın hazırlanmasına ilişkin sürece tabi olacaktır.

GELECEĞE BAKIŞ

VİZYONUMUZ

BDDK'nın vizyonu finansal piyasalara, kuruluşlara ve finansal tüketicilere yönelik uluslararası standartlarda düzenlemeyi, denetimi ve risk yönetimini ulusal ihtiyaçlar ve gereklilikler çerçevesinde uygulayan örnek bir otorite olmaktır.

MİSYONUMUZ

BDDK'nın misyonu görev ve yetkileri çerçevesinde denetimine tabi kuruluşların faaliyetlerini güvenli ve sağlıklı şekilde gerçekleŐtirmesini, kredi sisteminin etkin şekilde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasını sağlamak ve bu sayede finansal piyasaların gelişmesine ve finansal istikrara katkıda bulunmaktır.

TEMEL DEĞERLER

İhtiyatlılık: Kurumun yetkileri dâhilinde olan düzenleme ve politika araçlarını, denetime tabi kuruluşların faaliyetlerini güvenli ve sağlıklı şekilde sürdürmesi için ekonomik konjoktüre uygun olarak kullanması ve gerektiğinde önlem almasıdır.

Bağımsızlık: Kurumun görev ve yetkilerini yerine getirirken herhangi bir makamdan talimat almaması, kendisine tahsis edilen kaynakları kendi bütçesinde belirlenen usul ve esaslar dâhilinde serbestçe kullanması ve kararlarının yerindelik denetimine tabi tutulamamasıdır.

Güvenilirlik: Kurum faaliyetlerinin kamu yararı gözetilerek ilgili tüm taraflar açısından eşit, adil, tutarlı ve öngörülebilir şekilde yürütülmesi, şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanmasıdır.

Katılımcılık: Kurum faaliyetlerinin ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla aktif işbirliği ve dayanışma içinde ve söz konusu kuruluşların görüş ve önerilerinin dikkate alınması suretiyle yürütülmesidir.

Etkinlik: Kurum faaliyetlerinin zamanında ve fayda/maliyet yaklaşımı temelinde, risk ve kalite odaklı olarak yürütülmesidir.

Yetkinlik: Kurum faaliyetleri yerine getirilirken, uluslararası düzeyde kabul görmüş mesleki yeterlilik, bilgi ve beceri standartlarına sahip olunmasıdır.

Duyarlılık: İlgili mevzuat uyarınca dikkate alınması gereken talep, öneri ve şikâyetlerin zamanında ve etkin bir şekilde değerlendirilerek hızlıca cevaplandırılması, lüzumu halinde düzenleme ve uygulamaya konu edilmesidir.

DURUM ANALİZİ

Durum analizleri; kurumsal amaç ve hedeflere yönelik stratejilerin belirlenmesinde yardımcı bir unsur olarak kullanılmaktadır. Durum analizi; Kurum içi analiz, ilgili taraf analizi ve çevre analizinden oluşmaktadır.

1. Kurum İçi Analiz

Organizasyonların temel girdilerini oluşturan beşeri, mali ve fiziki kaynakların yeterli nicelik ve nitelikte sağlanması organizasyonel başarı için bir ön şart niteliğindedir. Kurumun mevcut durumunu ve geleceğini etkileyebilecek içsel nitelikli, kontrol edilebilir koşul ve eğilimlerin incelendiği bu bölümde, kurumsal yapı ve faaliyetler ile beşeri, fiziki ve mali kaynaklar açısından güçlü ve zayıf yönler belirlenmektedir.

1.1 Kurumsal Yapı, Görevler ve Faaliyetler

Mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile kurulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 31/08/2000 tarihinde faaliyete başlamıştır. 01/11/2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile Kurumun görev ve sorumlulukları genişletilmiş ve yetkileri artırılmıştır. Bu çerçevede; bankaların yanı sıra, finansal holding şirketleri, finansal kiralama, faktoring, finansman ve varlık yönetim şirketleri de Kurumun düzenleme ve denetimi kapsamına dâhil edilmiştir.

Ayrıca, 07.03.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7292 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda yer alan hükümler uyarınca ülkemizde faaliyet gösteren tasarruf finansman şirketleri Kurumumuz düzenleme ve denetimi altına alınmıştır.

Bankacılık Kanununun 82 nci maddesinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun; (1) kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, bir kurum olduğu, (2) kendisine verilen düzenleme ve denetlemeyle ilgili görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getireceği ve kullanacağı, (3) ilgili kanunlar çerçevesinde kendisine tahsis edilen mali kaynaklarını görev ve yetkilerinin gerektirdiği ölçüde, kendi bütçesinde belirlenen usûl ve esaslar dâhilinde serbestçe kullanacağı, (4) görev ve yetkilerini etkin şekilde yerine getirmek amacıyla yeterli sayı ve nitelikte personeli istihdam edeceği belirtilmiştir.

Kurumun teşkilat yapısı, Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren Teşkilat Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Kurum, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ile Başkanlıktan oluşmaktadır. Kurumun merkezi İstanbul'dadır. Kurul, Kurumun karar organı olup; Cumhurbaşkanı tarafından Kanunun 84 üncü maddesinde sayılan nitelikleri haiz, dört yıl için atanan biri başkan ve biri ikinci başkan olmak üzere yedi üyeden oluşmaktadır. Kurul en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli hallerde toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı, yokluğunda ikinci başkan yönetir. Toplantının gündemi Başkan, yokluğunda ikinci başkan tarafından hazırlanarak toplantıdan en az bir gün önce Kurul üyelerine bildirilir. Gündem maddelerine geçmeden önce Başkan tarafından Kurumun faaliyetleri hakkında Kurula bilgi verilir. Gündeme yeni madde eklenebilmesi için toplantı başlamadan önce bir üyenin öneride bulunması ve önerilen maddenin gündeme eklenmesinin Kurulca kabul edilmesi gerekir. Başkanlık teşkilatı; başkan, başkan yardımcıları, başkanlık müşavirlikleri ve hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Kurumun hizmet birimleri, danışma, ana hizmet ve yardımcı hizmet birimleri olarak teşkilatlanmış hâlihazırda 20 daire başkanlığından oluşmaktadır. Başkan yardımcılıkları ve daire başkanlıklarına Kurul kararı ile atama yapılmaktadır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu hükümlerine göre; finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanmasına, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasına ve tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasına yönelik olarak Kurumun başlıca görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

- Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak,
- Finansal hizmetler sektörünün geliştirilmesi amacıyla stratejiler belirlemek,
- Kanun kapsamındaki kuruluşlar hakkında mevzuatta yer alan hükümlerin uygulanmasının ve bu kuruluşların her türlü işlemlerinin ve malî

bünyelerini etkileyen tüm unsurların gözetimini, yerinde denetimini, tahlil ve ölçümünü yapmak,

- Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen izin işlemlerini yürütmek,
- Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, denetim kapsamındaki kuruluşlar ile bunların ortaklıklarından her türlü bilgi ve belgeyi istemek,
- Bankalar finansal holding şirketleri ile diğer kanunlarda ve ilgili mevzuatta yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla finansal kiralama, faktoring finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinin; kuruluş ve faaliyetlerini, yönetim ve teşkilat yapısını, birleşme, bölünme, hisse değişimi ve tasfiyelerini düzenlemek, uygulamak, uygulanmasını sağlamak, uygulamayı izlemek ve denetlemek,
- Banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına, kullanımına, takas ve mahsup işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek suretiyle kartlı ödemeler sisteminin etkin çalışmasını sağlamak,
- Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma faaliyetinde bulunmak isteyen kuruluşlara ilişkin izin işlemlerini yürütmek, bu kuruluşların faaliyetlerinin gözetim ve denetimini sağlamak,
- Faaliyetlerine, stratejilerine, ilgili sektörlerde yaşanan önemli gelişmelere ve denetim kapsamındaki kuruluşların performanslarına ilişkin olarak raporlar yayınlamak, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgi vermek ve kesin hesaplarını kamuoyuna açıklamak suretiyle şeffaflığı ve hesap verebilirliği sağlamak,
- Bankalara bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme hizmeti verecek kuruluşları yetkilendirmek, bunların faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Para, kredi ve bankacılık politikalarının yürütülmesi, denetim, bilgi paylaşımı ve diğer hususlarda yurt içi ve yurt dışı yetkili mercilerle işbirliğini sağlamak,
- Eşgüdüm Komitesi çalışmalarına katkı sağlamak, yurt içi ve yurt dışı muadil kurumların katıldığı uluslararası mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere üye olmak, bu çerçevede Finansal İstikrar Komitesi ve Basel Komiteleri, IFSB ve AAOIFI teknik komite faaliyetlerine aktif olarak iştirak etmek, görev alanına giren hususlarda yabancı ülkelerin yetkili mercileri ile mutabakat zaptı imzalamak,
- Mevzuatla kendisine verilen yetkilerini, Kurulca tesis edilecek düzenleyici işlemler veya alınacak

özel nitelikli kararlar ile kullanmak, Kurul kararıyla Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler ve tebliğler çıkarmak, bu konularda banka ya da banka grubu bazında farklılaştırmaya gidebilmek.

1.2 Beşeri Kaynaklar

Kurumun etkinliğinin en önemli unsuru olan beşeri kaynakların geliştirilmesinin ve ikamesinin güç ve zaman alıcı olması, mali ve fiziki kaynakların ve bilginin kullanım etkinliği üzerinde belirleyici etkiye sahip olması sebebiyle özel bir önem taşımaktadır. Özellikle yaratıcı ve yenilikçi kapasiteyi oluşturan ve bilgiyi kullanan insan kaynağı diğer kaynakların da etkili bir şekilde kullanılmasını sağlayarak kritik bir rol oynamaktadır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 4857 sayılı İş Kanununun çizdiği çerçevede çizdiği çerçevede; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Meslek Personelinin Yarışma, Yetki ve Yeterlik Sınavları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Üyeleri ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Personelinin Uyacakları Meslekî ve Etik İlkelere Dair Yönetmelik, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği ile ilgili diğer düzenlemeler Kurumun beşeri kaynaklarının yönetimine ilişkin hukuki zemini oluşturmaktadır.

Eğitilmiş, genç ve dinamik insan kaynağı profili Kurumun en güçlü yönlerinden biridir. Finans sektörünün giderek karmaşıklaşan ve çeşitlenen faaliyet konularının ortaya çıkardığı insan kaynağı ihtiyacı, rekabetçi bir seçime dayalı olarak çok çeşitli alanlarda uzmanlık eğitimi almış kalifiye personel istihdam edilmesi suretiyle karşılanmaktadır. Kasım 2021 dönemi itibarıyla Kurumda yönetici, müşavir, meslek personeli ve diğer personel olmak üzere Devlet memuru statüsünde toplam 460 personel istihdam edilmektedir. Bunun dışında 111 personel sürekli işçi olarak istihdam edilmektedir. Personelin yaklaşık yüzde 74'ünü meslek personeli oluşturmaktadır. Personelin yaklaşık yüzde 63'ü lisans derecesine sahipken, yüksek lisans derecesine sahip personelin oranı yaklaşık yüzde 29 ve doktora derecesine sahip personelin oranı yaklaşık yüzde 3'tür.

Öte yandan, insan kaynağının nicelik ve nitelik olarak daha da güçlendirilmesi ve personel

verimliliğini ve motivasyonunu artıracak tedbirlerin hayata geçirilmesi Kurumun amaç ve hedeflerine ulaşılmasında temel stratejilerden birini oluşturmaktadır. Bu çerçevede; yeni personel alımına süreklilik kazandırılmasıyla, personel sayısının, Kurumun görev ve yetki alanlarında meydana gelen genişlemeye paralel hale getirilmesi; ayrıca hizmet birimi ve personel bazında belirlenecek ihtiyaçlara göre tasarlanacak yıllık eğitim programları yoluyla yurt içi ve yurt dışı eğitim imkânları artırılarak, insan kaynağının nitelik açısından geliştirilmesi öngörülmektedir. Bununla birlikte, uzaktan eğitim programlarından daha fazla yararlanılması öngörülmektedir.

Ancak, 02/11/2011 tarih ve 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen maddeler kapsamında, Kurul Başkanı ve Üyeleri ile Kurum personelinin ücretlerine ilişkin belirlemenin daha önceki yasal çerçeveden çok daha sınırlayıcı bir noktaya getirilmiş olması, insan kaynaklarının geliştirilmesi imkânlarını olumsuz etkileme ihtimalini ortaya çıkarmış olup, nitelikli ve liderlik potansiyeli taşıyan yeni adayların Kurum tarafından istihdamı zorlaşmaktadır.

1.3 Fiziki Kaynaklar

Fiziki kaynakların, yeterli ve ergonomik nitelikte olması hizmet kalitesini doğrudan olumlu yönde etkilemekte, stratejik amaç ve hedeflere ulaşılmasına önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır.

BDDK, faaliyetlerini İstanbul'un Şişli ilçesinde kiralanmış hizmet binasında yürütmektedir. İstanbul Finans Merkezi Projesine paralel olarak, 5411 sayılı Bankacılık Kanununda öngörülen Kurum yapısının ve genişleyen faaliyet alanı ile artan personel sayısına uygun ve ergonomik yeni bir hizmet binasının temin edilmesine gereksinim duyulmaktadır.

2019 yılı Ekim ayında imzalanmış olan İFM Protokolü gereği TOKİ ile Kurumumuz arasında imzalanmış olan 20.11.2013 tarihli protokol ve 12.08.2014 tarihli ek protokol feshedilmiştir. Aynı protokol gereği BDDK Hizmet Binasının Yapım İşlerinin sorumluluğu TOKİ'den Türkiye Varlık Fonuna geçmiştir. Türkiye Varlık Fonu tarafından inşa ettirilmekte olan Hizmet binasının 2022 yılı içerisinde tamamlanması planlanmıştır.

1.4 Mali Kaynaklar

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 82 nci maddesinin üçüncü fıkrasında, BDDK'nın Bankacılık Kanununda ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen usul

ve esaslar çerçevesinde, kendisine tahsis edilen mali kaynaklarını görev ve yetkilerinin gerektirdiği ölçüde, kendi bütçesinde belirlenen usul ve esaslar dâhilinde serbestçe kullanacağı hükme bağlanmıştır. Kanununun 101 inci maddesinde, Kurumun gelirlerinin giderlerini karşılayacağı, Kurum giderlerinin, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri ile tasarruf finansman şirketlerince bütçenin yürürlüğe girmesinden önce katılma payı adı altında Kuruma yapılacak ödemelerle karşılanacağı ve giderlere katılma payı olarak tahsil edilecek tutarın, söz konusu kuruluşların bir önceki yılsonu bilanço toplamalarının onbinde 3 ünü geçmeyeceği belirlenmiştir.

Bir önceki plan döneminde, katılma payı oranları sektördeki etkinlik düzeyini artırmak amacıyla ve Kurumun ihtiyaçları göz önünde tutularak kanuni üst sınırın altında belirlenmiştir. Bu çerçevede, katılma payı oranı 2019, 2020 ve 2021 yıllarında on binde 2 olarak uygulanmış ve kuruluşlardan tahsil edilen tutarlar sırasıyla 679.530 bin TL, 800.958 bin TL ve 922.150 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

Mali özerkliğe sahip olması ve bunun dayanağını Kanundan alması hususu, Kurumun en güçlü yönlerinden biridir. Bununla birlikte, genel uygulamalar ve yaklaşımlar dolayısıyla harcamaların gerçekleştirilmesinde, faaliyetlerin yoğunluğu, kapsamı, karmaşıklığı, çeşitliliği ve önemi ile orantılı olmayan güçlüklerle karşılaşabilmektedir. Özellikle, yıl içerisinde kullanılmayan mali kaynakların genel bütçeye aktarılacak suretiyle gelir kaydedilmesi, Kurumun uzun vadeli harcama ve yatırım planlaması imkânını sınırlamaktadır.

Öte yandan, Kurumun genişleyen görev ve sorumluluk alanı, bunun gerektirdiği personel sayısı artışı, Hükümetin finansal sektöre ilişkin olarak plan ve programlarda ifade ettiği amaç ve hedefleri, ihtiyaca uygun bir hizmet binasının temini, Türkiye'nin uluslararası üyeliklerine ilişkin olarak yürütülecek faaliyetler ve personele yönelik artan eğitim ihtiyacı gibi hususlar nedeniyle önümüzdeki plan döneminde BDDK giderlerinde kısmi bir artış olması öngörülmektedir.

2. İlgili Taraf Analizi

İlgili tarafların belirlenmesi; planlama hazırlık ve uygulama sürecinde azami katılımın sağlanması, uygulama sonuçlarının etkin bir biçimde değerlendirilmesi ve ilgili taraflar arasında bilgi asimetrisinin azaltılması açısından önem

taşımaktadır. Kurumun sağladığı ürün ve hizmetlerden yararlanan, faaliyetlerinden doğrudan veya dolaylı bir şekilde etkilenen veya Kurumu etkileyen kişi, grup, kurum ve kuruluşlar, Kurumun ilgili tarafları olarak tanımlanmaktadır. Bu çerçevede, Kurumun başlıca ilgili taraflarını aşağıdakiler oluşturmaktadır:

(a) Denetime tabi kuruluşlar; bankalar, finansal holding şirketleri, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, varlık yönetim şirketleri, tasarruf finansman şirketleri ile bu kuruluşlara hizmet veren bağımsız denetim kuruluşları, derecelendirme, değerlendirme ve destek hizmeti kuruluşları, kartlı sistem kuruluşları, kart çıkaran kuruluşlar ve kredi kayıt büroları,

(b) Tüketiciler/müşteriler ve bunların oluşturduğu kuruluşlar; denetlenen kuruluşların müşterileri veya bunların birlikleri, dernekleri, federasyonları, forumları, ilgili sivil toplum kuruluşları,

(c) Aktif işbirliği içinde bulunan yurt içi kurum ve kuruluşlar; Hazine ve Maliye Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu, Rekabet Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Borsa İstanbul A.Ş., Kamu Gözetim, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu ile Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Kredi Kayıt Bürosu, Bankalararası Kart Merkezi ve TBB Risk Merkezi,

(d) İlgili kamu kurum ve kuruluşları; TBMM, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, aktif işbirliği içinde bulunan kurum ve kuruluşların bağlı oldukları bakan ya da bakanlıklar, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve yasalarda öngörülen diğer ilgili kamu kurumları,

(e) Meslek birlikleri ve dernekleri; Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Finansal Kurumlar Birliği, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, Bağımsız Denetim Derneği, Türkiye İç Denetim Enstitüsü, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği, Risk Yöneticileri Derneği,

(f) Aktif işbirliği içerisinde olunan uluslararası oluşum ve kuruluşlar; Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası (WB), Finansal İstikrar Kurulu (FSB), Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı (OECD), Basel Bankacılık Denetim Komitesi (BCBS), Finansal İstikrar Enstitüsü (FSI), Mali

Eylem Görev Grubu (FATF), Dünya Ticaret Örgütü (WTO), G-20 platformu, Finansal Erişim Küresel Ortaklığı (Global Partnership for Financial Inclusion - GPF), Finansal Erişim Birliği (Alliance for Financial Inclusion-AFI), Uluslararası Finansal Eğitim Ağı (International Network on Financial Education - INFE), Uluslararası Mevduat Sigortacıları Birliği (IADI), Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO), Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Avrupa Birliğinin ilgili organizasyonları, Uluslararası İslami Bankacılık Birliği (IAIB) ve İslami Finansal Hizmetler Birliği (IFSB), İslami Finans Kuruluşları İçin Muhasebe ve Denetleme Kurumu (AAOIFI), Avrupa Bankacılık Otoritesi (European Banking Authority-EBA), Finansal Sistemi Yeşillendirme Ağı (Network for Greening the Financial System-NGFS), Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Ağı (Sustainable Banking and Finance Network_SBFN).

(g) Yurtdışındaki muadil otoriteler; Türkiye’de faaliyet gösteren küresel sermayeli bankalar ile Türkiye’de faaliyet gösteren tüm bankaların yurt dışı ortaklık, şube, ilişkili kuruluş, temsilcilik ve benzeri faaliyetlerine ilişkin ilgili ülke muadil otoriteleri, mutabakat zabtı imzalanan KKTC Merkez Bankası, Arnavutluk Merkez Bankası, Romanya Merkez Bankası, Bahreyn Merkez Bankası, Endonezya Merkez Bankası, Pakistan Ulusal Bankası, Malta Finansal Hizmetler Otoritesi, Yunanistan Merkez Bankası, Kırgızistan Merkez Bankası, Azerbaycan Merkez Bankası, Bulgaristan Merkez Bankası, Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu, Dubai Finansal Hizmetler Otoritesi, Gürcistan Merkez Bankası, Kosova Merkez Bankası, Birleşik Arap Emirlikleri Merkez Bankası, Lüksemburg Finansal Sektör Gözetim Komisyonu, Lübnan Bankacılık Kontrol Komisyonu, Bosna-Hersek Bankacılık Kurumu, Kazakistan Merkez Bankası, Ukrayna Merkez Bankası, Makedonya Cumhuriyeti Merkez Bankası, Rusya Federasyonu Merkez Bankası, Suriye Merkez Bankası, Kredi ve Para Konseyi, Katar Finans Merkezi Düzenleme Otoritesi, Almanya Federal Finansal Denetleme Otoritesi, Hırvatistan Merkez Bankası, Ürdün Merkez Bankası, Belçika Merkez Bankası, Güney Kore Mali Hizmetler Denetim Kurumu, Irak Merkez Bankası. İspanya Merkez Bankası, Hollanda Merkez Bankası, Sırbistan Merkez Bankası, Abu Dabi Küresel Pazarı Finansal Hizmetleri Denetim Otoritesi, Hindistan Merkez Bankası ve İngiltere Merkez Bankası

(h) Kurul üyeleri ve Kurum personeli; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu üyeleri ile Kurumda görevli yöneticiler, başkanlık müşavirleri, bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları, bankacılık uzman ve yardımcıları, BDDK uzman ve yardımcılarından oluşan meslek personeli, idarî personel ve sürekli işçiler,

(i) Kurumun dış denetimini yapan kurumlar; Sayıştay, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu,

(j) Yargı organları; Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve ilgili diğer yargı mercileri,

(k) Tahkim mercileri; Müşteri Şikâyetleri Hakem Heyeti ve ilgili diğer tahkim kuruluşları,

3. Çevre Analizi

Çevre Analizi kapsamında, Kurumun görev alanını ilgilendiren uluslararası ve yurtiçi koşullar ve eğilimler ile göz önünde bulundurulması gereken üst politika metinleri incelenerek, kritik nitelikteki fırsat ve tehditler belirlenmektedir.

3.1. Dünyadaki Durum ve Gelişmeler

2021 yılı sonrasındaki küresel ekonomik durum yeni Covid 19 varyantları, yüksek enflasyon beklentileri ve tedarik zinciri problemleri ile olumsuz bir görünüm sergilemektedir. 2021 yılı başlarında hızlanan küresel ekonomik aktivite, artan enflasyon endişeleri ve Covid 19 Omikron varyantı ile beraber doğan yeni bir salgın dalgası endişesi ile birleşince hızlı bir yavaşlama sürecine girmiştir. Küresel ticari aktivitenin düzeyini en güvenilir ölçüde gösteren Baltık Kuru Yük Endeksi, Ekim ayı başında 5.650 seviyesine kadar yükseldikten sonra Aralık ayı ortasında 2.380 seviyesine kadar gerilemiştir. Son zamanlarda endeks seviyesinde görece bir toparlanma görülmekle beraber, dünyada Omikron varyantının yayılması ve enflasyon endişelerine ilişkin açıklamaların giderek artması nedeniyle dünya ekonomisinde istikrarlı bir iyileşme beklentisinin olmadığı değerlendirilmektedir.

2021 yılı içinde gerçekleşen nispi ekonomik toparlanma, ülkeler bazında dengesiz bir seyir izlemiş ve ekonomilere farklı etkileri olmuştur. Örneğin, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Kasım 2021 Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporuna göre, ABD'deki istihdam oranları Avrupa Birliğindeki istihdam oranlarından nispeten daha yavaş iyileşse de GSYİH artışında ABD'nin AB'yi geride bıraktığı görülmektedir. Benzer şekilde, kısmi ekonomik iyileşme, gelişmekte olan ülkelerde daha az etkili olmuştur. Bunda Covid 19 sebebi ile yavaşlayan ekonomik aktivitenin canlandırılması amacı ile

alınan ekonomik önlemlerin etki alanının yurtiçi piyasalarla kısıtlı kalmasının etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Ekonomiyi canlandırmak için uygulanan tedbirlerin başında genişletici para politikaları gelmektedir. Örneğin, ABD Merkez Bankasının (FED) bilançosu Mart 2021'de uygulamaya koyduğu yeni genişletici para politikası sebebi ile yaklaşık 4,1 Trilyon Dolardan 8,7 Trilyon Dolara çıkmış bulunmaktadır. Benzer şekilde, Avrupa Merkez Bankası ve Japon Merkez Bankası, parasal tabanı genişleterek ekonomik aktiviteyi canlandırmak için çok sayıda paket açıklamıştır. Ancak bu likidite artışı gelişmekte olan ülkelere yeterli düzeyde yansımamıştır. Diğer taraftan, söz konusu parasal genişlemeler sonucunda ekonomik hareketlenme ile birlikte orta ve uzun vadeli enflasyonist bir etki de ortaya çıkmıştır.

2021 yılı sonunda başta ABD olmak üzere, gelişmiş ekonomilerde enflasyon oranları hızla yükselmeye devam etmektedir. ABD ve Avrupa Birliğinde yılbaşında %1'in altında seyreden enflasyon oranları Ekim sonu itibari ile sırayla %5,53 ve 4,01 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Enflasyon ile ilgili endişelerin temelinde ise fiyatlar genel seviyesinde gözlemlenen hızlı yükselişten ziyade yüksek enflasyonun kalıcı hale gelme ihtimali yatmaktadır.

Gelişmiş ülkelerin uyguladığı politikalardan kaynaklı söz konusu enflasyonist süreç, gelişmekte olan ülkeler için de önemli bir risk kaynağıdır. FED'in uzun vadeli enflasyon ile mücadele etmek amacı ile tahvil alım programını Kasım ve Aralık aylarında 10 Milyar Dolardan 5 Milyar Dolara çekeceğini açıklaması ve 2022'nin dördüncü çeyreğinde faiz oranlarını arttırma ihtimali gelişmekte olan ekonomilerin paralarının Dolar karşısında değer kaybetmesine neden olmuştur. Bu durum gelişmekte olan ekonomilerde kur geçişkenliği sebebi ile enflasyonist etkiler yaratma potansiyeli taşımaktadır. ABD Dolarının dünya paraları karşındaki ortalama değerini gösteren ve Ekim ayı sonunda 93,3 seviyesinde bulunan Dolar Endeksi 8 Aralık itibari ile 96,3 seviyesinde bulunmaktadır.

Tüm bu faktörlerin yanında, gıda, enerji ve emtia piyasalarındaki arz yönlü aksaklıklar genel fiyat seviyelerini yukarı çekerken, yüksek enerji fiyatları ve yakıt kıtlığı, temel malzemelerin ve ara malların üretimini sınırlandırmaktadır. Küresel ekonomik aktivite de, üretim zincirinde yaşanan darboğaz sebebi ile ivme kaybeden küresel ticaretten etkilenme potansiyeli taşımaktadır. Bunun en

belirgin örneklerinden biri yarı iletken ara mal arzında yaşanan yavaşlama, nakliye ve üretim zincirinde yaşanan sorunlar sebebi ile otomobil endüstrisinde görülen arz sıkıntısıdır. Benzer tedarik zinciri sorunlarının diğer sanayi sektörlerinde de belirli derecelerde görülmesi, ekonomik durumun düzelmesine ilişkin iyimserliği azaltmaktadır.

Sonuç olarak, yaşanan gelişmeler 2022 yılı ve devam eden dönemde hızlı bir iyileşmenin olmayacağını, küresel bir resesyon olmasa bile küresel ticaret piyasalarında daralmanın bir müddet daha devam edeceğini ve bu durumun da özellikle gelişmekte olan ülke ekonomileri için önemli bir risk kaynağı olduğunu göstermektedir.

3.2. Türkiye'deki Durum ve Gelişmeler

Türkiye ekonomisi Ülkemiz ekonomisi, 2021 yılını küresel ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın neden olduğu ekonomik daralma ve yurtdışı kaynaklı finansal piyasa dalgalanmalarının etkisinde geçirmiştir. Yeni Covid 19 varyantlarının ülkemizdeki başarılı aşılama çalışmalarının ekonomiye olması beklenen olumlu etkilerini azaltması da ekonomik göstergelerin iyileşmesini yavaşlatan bir diğer faktör olmuştur. Tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen, ekonomimiz 2021 yılında güçlü bir büyüme performansı göstermiştir. Türkiye ekonomisi 2021 yılının ilk çeyreğinde % 7, ikinci çeyreğinde % 21, üçüncü çeyreğinde ise % 7,4 oranında büyüme kaydetmiştir. 2021 yılının % 9 düzeyinde bir büyüme ile tamamlanması beklenmektedir. 2022 yılı için ise büyümenin iki haneli oranlarda devam edeceği beklentisi birçok uluslararası kuruluş tarafından teyit edilmiştir.

Ülkemiz ekonomisinde yaşanan en büyük problem, 2021 yılının son aylarında görülen ani kur artışları ve dalgalanmalardır. Söz konusu hareketler, enflasyonist baskı oluşturma ve fiyatlama süreçlerinde meydana getirdiği belirsizlik nedeniyle ticari faaliyetleri olumsuz etkileme potansiyeli taşımaktadır. Bunun yanında tüm dünyada yaşanan enflasyonist süreç ve küresel tedarik zinciri problemleri ülkemizde de fiyatlar genel seviyesinde artışa neden olmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin yüksek enflasyonla mücadele için faiz oranlarında artırıma gitmeleri de diğer gelişmekte olan ülkeler gibi ülkemiz para biriminin değeri üzerinde olumsuz etkide bulunmaktadır. Ülkemizde belirgin bir tedarik zinciri problemi bulunmamakla birlikte, artan girdi maliyetleri nedeniyle üretimde bir yavaşlama yaşanması ihtimali bulunmaktadır. Ülkemizde tasarruf açığı da dikkate alındığına bu durum, iş

gücü piyasalarında daralma ile birlikte işsizlik oranlarında artışa neden olabilecektir. Diğer taraftan, söz konusu yavaşlama süreci, vergi gelirlerindeki azalma ve kamusal desteklerin artması ile hâlihazırda birçok gelişmekte hatta gelişmiş ülkeye göre bile iyi bir görünüm sergileyen kamu borç düzeyinin yükselmesi ile sonuçlanabilecektir.

Küresel piyasalarda yaşanan gelişmelerin finansal sektörler etkisinin, özellikle de bankacılık sektörüne olan yansımalarının gecikmeli olarak gerçekleşeceği, sektörün olumsuz şokları karşılama kabiliyetinin yüksek olduğu, ancak bankaların sermayelerini güçlendirici önlemlerin alınmasının daha ihtiyatlı bir yaklaşım olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, yaşanan bu süreç cari açıkta belirgin bir iyileşmenin gerçekleşmesi için ülkemiz ekonomisine önemli bir fırsat da sunmaktadır. Ancak bunun için ihracatta yakalanan ivmenin ithalatı azaltıcı tedbirlerle desteklenmesi gerekmektedir. Ülkemizin toplam ihracatı, 2021 Kasım döneminde geçtiğimiz yılın Kasım ayına göre % 33.4'lük artışla 21.5 Milyar ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde ithalat ise 26 Milyar ABD Doları olmuştur. Covid 19 Pandemisi ile başlayan küresel tedarik zinciri sıkıntılarının bundan sonraki süreçte de devam edebileceği göz önüne alındığında, özellikle ara malı tedarik süreçlerinde dışa bağımlılığın azaltılması için uzun vadeli strateji geliştirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmektedir. Kasım 2021 itibarıyla, kapasite kullanım oranı yüzde 78 ile uzun dönem ortalamasının üzerinde olup, ülkemiz sanayisi oldukça yüksek bir üretim kapasitesi ile çalışmaktadır. Bu nedenle, iç piyasadan ara malı tedariki için hammadde ve teknolojik kısıtların giderilmesinin yanında, sanayi üretim kapasitesinin daha da artırılması gerekmekte ve bunun için gerekli yatırımı sağlayacak finansal kaynağa ihtiyaç bulunmaktadır.

Küresel piyasalardaki gelişmeler ve gelişmekte olan ülkelerde enflasyonla mücadele kapsamında alınan faiz artırımı kararları, ülkemizde farklı dış finansal kaynaklara yönelme ve özellikle dış kaynak kullanımının azaltılması ihtiyacını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemlerde mali kaynakların daha etkin kullanımının gerekeceği, özellikle kredi tahsis ve kredi garanti uygulamalarında seçici olunması, kaynakların üretime, istihdama ve ekonomik katma değer yaratma potansiyeli olan alanlara yönlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Önümüzdeki dönemlerde ülkemizdeki finansal kaynakların etkin kullanımının sağlanması, kur oynaklığının azalması ve fiyatlar genel düzeyindeki artışların dengelenmesi ile büyüme yönündeki eğilimin artması sağlanabilecektir.

Sonuç olarak, 2022 yılında küresel piyasalardan kaynaklanan olumsuz koşullara rağmen, ülkemiz kamu mali disiplininin korunması, finansal kaynakların ve reel sektörün esnek üretim ve hızlı dönüşüm kapasitesinin doğru şekilde kanalize edilmesi halinde, ekonomik sorunların istikrarlı bir şekilde giderileceğine dair temkinli iyimserlik hali devam etmektedir.

3.3. Üst Politika Metinleri

5411 Sayılı Bankacılık Kanununun 93 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında Kurumun; her türlü faaliyetinde, kuruluş kanununda verilen yetkiler saklı kalmak kaydıyla kalkınma planı ve programlarda yer alan ilke, strateji ve politikalara uyacağı hükme bağlanmış olup bunlar aşağıda sıralanmıştır:

On birinci Kalkınma Planı (2019-2023) kapsamında;

Reel sektörün finansman ihtiyacına düşük maliyetle cevap verebilen, farklı nitelikteki finansal araçları güvenilir kurumlar aracılığıyla geniş bir yatırımcı tabanına sunabilen ve İstanbul'un cazip bir küresel finans merkezi olma hedefini destekleyen, kurumsal yapısı güçlü bir finansal sektörün oluşturulması temel amaç olarak belirlenmiştir.

Finansal sektörün reel sektörün finansmanındaki etkinliği artırılarak ve reel sektörün sermaye piyasasından ve BDDK gözetimindeki banka dışı finansal kuruluşlardan fon kullanması özendirilmesi öngörülmüştür.

Finansal kuruluşların düzenleme ve denetleme çerçevesi güçlendirilmesi, etkin bir rekabet ortamı sağlanması, işlem maliyetlerinin azaltılması ve sağlıklı bilgiye erişimlerinin kolaylaştırılması,

Finansal kuruluşların ana ortaklarını ve tüm iştiraklerini kapsayan mevcut konsolide denetim çerçevesinin etkinliğinin artırılması,

Sınır ötesi denetim çerçevesi ve uygulamalarının güçlendirilmesi,

İstanbul Finans ve Teknoloji Üssünün kurulması,

Banka bilançolarındaki varlıkların seküritizasyonu teşvik edilmesi,

Açık bankacılık hukuki altyapısını güçlendirmek amacıyla AB Ödeme Hizmetleri Direktifi 2 ile mevzuat uyumu sağlanması,

Finansal hizmetlere erişimin kolaylaştırılması, finansal bilincin ve yatırımcı tabanının geliştirilmesi için faaliyetler yürütülmesi,

İlk, orta ve yükseköğretim kurumlarında finansal okuryazarlık eğitimi yaygınlaştırılması, söz konusu eğitimin, yaygın eğitim kapsamında yetişkinlere de verilmesinin sağlanması,

Kurumsal yapısı güçlü bir finans sektörünün oluşturulması temel amaç olarak belirlenmiştir.

Faizsiz finans sisteminin ülkemiz finans sistemindeki yeri güçlendirilecek, faizsiz finans alanında ürün ve hizmet çeşitliliği ile insan kaynağı geliştirilmesi, politika geliştirme süreçlerini destekleyecek araç ve mekanizmalar oluşturulması,

Katılım bankacılığının yaygınlaştırılması amacıyla yeni iş modeli/pencere sistemi uygulamasına yönelik düzenlemeler yapılması,

Faizsiz finans alanında bütüncül veri raporlama altyapısı oluşturulması,

Faizsiz finans sistemine ilişkin ürün ve hizmet çeşitliliğini artırmaya yönelik düzenlemeler yapılması,

Faizsiz finans denetim standartları oluşturulması,

Faizsiz finansa ilişkin araç ve kurumların terminolojisinin standardizasyonu sağlanması,

Faizsiz finans kurumsal yönetim sistemi tesis edilmesi ve uluslararası uygulamalarla uyumlaştırılması

öngörülmüş olan diğer hususlardır.

Orta Vadeli Program (2022-2024) ile;

Finansal sistemde tasarrufların artırılması, kaynak dağılımında etkinliğin sağlanması, sermaye piyasaları geliştirilerek finansmana erişimin kolaylaştırılması ve finansal okuryazarlığın yaygınlaştırılması suretiyle finansal istikrarın desteklenmesi temel amaç olarak belirlenmiştir.

Ekonominin dışsal ve geçici oynaklıklara karşı direncinin artırılmasına yönelik olarak düzenleyici tedbirlerle finansal istikrarın güçlendirilmesi, finansal sektörün aracılık faaliyetinin yüksek katma değerli ve ihracata katkı sunan sektörleri desteklemesi sağlanarak dış finansmana bağımlılıktan kaynaklanan kırılganlıkların en aza indirilmesi ise temel hedef olarak ortaya konulmuştur.

Bu kapsamda öngörülen politika ve tedbirler ise şunlardır;

Teknolojik imkân ve araçlar, nitelikli insan kaynağıyla birleştirilerek finansal sektörün boyutuna, karmaşıklığına ve gelişimine uygun “denetleyici teknolojiler” odaklı yeni denetim uygulama ve metodolojilerinin hayata geçirilmesi,

Basel Komitesinin 2023 yılı başında uygulamaya koymayı planladığı “Basel III Final” düzenlemesi başta olmak üzere, ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli mutabakatlar sağlanarak, banka ve banka dışı mali sektörün uluslararası düzenlemelere uyum sağlaması ve bu kapsamda ülke tercihlerine uygun hazırlık yapılabilmesi için gerekli mevzuat değişikliklerinin gerçekleştirilmesi,

Katılım finans düzenlemelerinin hayata geçirilmesi ve banka dışı mali kuruluşların faaliyetlerine yönelik yasal altyapı geliştirilerek, bu sektörlerdeki kuruluşların finansal sistemdeki paylarının artırılması için gereken çalışmaların yapılması,

Avrupa Yeşil Mutabakatına uyum kapsamında, yeşil bankacılık uygulamalarının geliştirilmesi için strateji oluşturma, kurumsal yapılanma, risk yönetimi, raporlama ve kamuoyuna açıklama alanlarında rehberler hazırlanması,

Katılım finans sektöründeki sürdürülebilirlik ve sosyal finans faaliyetlerinin stratejik planlaması ve uygulamasının sağlanması,

Ülke içinde finansal alanda kullanılan teknoloji ekosisteminin geliştirilmesini ve finans sektöründe dünyada dijitalleşmede öncü ülkeler arasında olmasını destekleyecek şekilde bilgi sistemlerine ilişkin mevzuatın güncellenmesine devam edilmesi,

Türkiye’deki finans ekosistemine destek hizmeti veren kritik finansal teknoloji firmalarının denetim kapsamına alınarak üçüncü taraflardan kaynaklanan risklerin en aza indirilmesi ve yerli ve milli ürün ve hizmetlerin kullanımının yaygınlaştırılması,

Yatırım taahhütlü avans kredileri yerli üretime ve yeşil yatırımlara dönük yeni bir çerçeveye oturtulması,

Finansal Erişim, Finansal Eğitim, Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planları ilgili paydaşlarla finansal teknoloji ve dijital kanallar da dâhil edilerek güncellenmesi,

Yakın izleme ve donuk alacak grubunda yer alan kredilerin menkul kıymetleştirilebilmesine yönelik mevzuat değişikliğinin tamamlanarak bilanço dışına aktarılma imkânının sağlanması,

İstanbul Finans Merkezinin Fintek alanında küresel merkez olmasını güçlendirecek şekilde ödemeler alanında düzenleyici deney alanı kurulması,

Fintek girişimlerinin desteklenmesi için İstanbul Finans Merkezinde Finans ve Teknoloji Üssü kurulması,

Öngörülmüş olan hususlardır.

Ekonomi Reformları Eylem Planı kapsamında;

Kredi Yaşam Döngüsü Projesinin hayata geçirilmesi,

Yakın izlemedeki kredilere yönelik olarak bankacılık sektöründe operasyonel yeniden yapılandırma ve firma rehabilitasyon fonksiyonları oluşturulması,

Sorunlu krediler içinde katma değer üretme ve istihdam oluşturma potansiyeli bulunanların rehabilitasyonu için Girişim Sermayesi Fonlarının kurulmasına yönelik çalışmalar yapılması,

Yaşama imkanı olmayan donuk alacakların Varlık Yönetim Şirketlerine satışı, aktiften silinmesi gibi yöntemlerle bilanço dışına çıkarılması için gerekli teşvik ve tedbir mekanizmaları oluşturulması,

Yakın izleme ve donuk alacak grubunda yer alan kredilerin menkul kıymetleştirilebilmesine yönelik mevzuat değişikliği yapılarak bilanço dışına aktarımlarının sağlanması,

Varlık Yönetim Şirketlerinin daha güçlü bir yapı içerisinde faaliyet gösterebilmeleri için yasal altyapı oluşturulması,

Sektörde rekabetçi ve kurumsal yapının oluşturulması için Varlık Yönetim Şirketlerine beş yıl süreyle tanınan damga, harç ve Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi istisnası süresiz hale getirilmesi,

Müstakil bir Katılım Finans Kanunu hazırlanarak, çeşitli kanunlar altında düzenlenen katılım finans sektörü tek bir çatı altında toplanacak, katılım finans altında yer alan tüm sektörlerle yönelik uluslararası standartlarda Merkezi Danışma Kurulunun hayata geçirilmesi,

Katılım finans kuruluşlarının katılım finans ilkelerine uyum düzeylerinin bağımsız bir şekilde derecelendirilmesini sağlamak üzere “katılım finans derecelendirmesi” sisteminin hayata geçirilmesi,

Uluslararası standartlarda bir katılım finans tahkim mekanizması İstanbul Finans Merkezi’nde kurulması,

Dijital (Şubesiz) Bankacılık lisanslamalarına (uygulamalarına) imkan sağlanması,

Finansal tüketicinin korunması, piyasa bütünlüğü ve rekabetin güçlendirilmesine yönelik gözetim mekanizması oluşturulması,

KOBİ'lerin Devlet Destekli Alacak Sigortası Sistemi ile güvence altına alınan alacaklarının bankalar nezdinde teminat olarak kabul edilmesi sağlanarak KOBİ'lerin finansa erişimi kolaylaştırılması,

temel hedefler olarak belirlenmiştir.

Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021) kapsamında;

Özellikle iklimle bağlantılı risklerin finansal kuruluşlar ve bir bütün olarak finansal sistem üzerindeki etkilerinin etkin şekilde yönetilebilmesi ve tasarrufların sürdürülebilir ekonomiye geçişi destekleyecek şekilde mobilize edilebilmesi açısından, doğrudan finansal sisteme yönelik ulusal düzeyde tutarlı ve kapsamlı bir

sürdürülebilirlik stratejisi ve düzenleme çerçevesinin oluşturulması amacıyla yönelik olarak;

Bankacılık sektörünün bugüne kadarki tecrübeleri ve ihtiyaçları, konuya ilişkin ulusal taahhütler, stratejiler ve öncelikler, uluslararası standartlar ve iyi uygulamalar dikkate alınarak; bankacılık sektöründe sürdürülebilir finans uygulamalarının geliştirilip yaygınlaştırılmasına yönelik yol haritasını içeren “Türk Bankacılık Sektörü Sürdürülebilir Stratejisi” dokümanı hazırlanarak kamuoyu ile paylaşılması öngörülmüştür.

AMAÇLAR HEDEFLER VE STRATEJİLER

2022-2024 dönemine ilişkin stratejik amaçlar ve hedefler bu bölümde yer almaktadır. Stratejik amaçlar ve hedefler, BDDK'nın misyonu ve vizyonu ışığında, Kurum ve sektörün ihtiyaçları, piyasadaki ilgili tarafların görüş ve önerileri, uluslararası bütünleşmenin gerekleri, uluslararası en iyi uygulamalar ve muadil otoritelerin tecrübeleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

AMAÇ 1

KURUMSAL YAPI GÜÇLENDİRİLECEKTİR.

HEDEF 1.1.

Beşeri Mali ve Fiziksel Kaynaklar Artırılacak, Kurum Kültürü Güçlendirilecektir.

Organizasyonların temel girdilerini oluşturan beşeri, mali ve fiziki kaynakların yeterli nicelik ve nitelikte sağlanması organizasyonel başarı için bir ön şart niteliğindedir. Özellikle yaratıcı ve yenilikçi kapasiteyi oluşturan ve bilgiyi kullanan insan kaynağı diğer kaynakların da etkili bir şekilde kullanılmasını sağlayarak kritik bir rol oynamaktadır.

İnsan kaynakları alanındaki gereksinimler önemli ölçüde değişmektedir. Karmaşıklaşan iş süreçleri yeni görev tanımlarını beraberinde getirmekte ve bunun doğal sonucu olarak yeni beceriler gerektirmektedir. Dolayısıyla uzmanlaşmanın ve bilgi ve becerilerin değeri artmaktadır. Buna karşılık, eğitim düzeyi giderek artmakta olan çalışanlar da bilgi ve beceri düzeylerine uygun sorumluluk almayı istemektedir. Bu gelişmeler, insan kaynaklarının orta ve uzun vadeli stratejiler çerçevesinde yönetilmesini bir zorunluluk haline getirmiştir. İnsan kaynağı stratejileri; doğru insanların işe alınması, ortak bir yönetim anlayışı oluşturulması, buna yönelik sistemler ve uygulamalar geliştirilmesi, çalışanların desteklenmesi ve ödüllendirilmesi, çalışanlara yatırım yapılması ve kendini geliştirme fırsatı verilmesi gibi unsurları içermektedir.

Diğer taraftan, pek çok sektöre göre daha kalifiye insan kaynağına sahip, dinamik ve yenilikçi finans sektöründe, düzenleyici ve denetleyici otoritelerin karmaşık ve riskli ürün ve hizmetleri etkili bir şekilde takip edebilmesi uygun kalitede ve çeşitlilikte insan kaynağı gerektirmektedir. Bu nedenle, yetkin ve yüksek motivasyonlu insan kaynağının istihdam edilmesi, geliştirilmesi ve organizasyonda tutulması pek çok kuruluş için stratejik öncelikler arasında yer almaktadır. Nitekim diğer ülke örneklerine bakıldığında, Kurumumuz muadili kuruluşların insan kaynaklarının demografik yapısı, emekliye ayrılacak ve özel sektöre geçecek personel sayısı gibi hususları da dikkate alarak orta ve uzun vadeli insan kaynağı planlaması yaptıkları görülmektedir.

Kurumun meslek personeli ihtiyacının karşılanması amacıyla giriş sınavı açılmakta ve bu sınav Resmi Gazete’de, Kamu E-Uygulama platformunda ve Kurumun resmi internet sitesinde ilan edilmektedir. Kurumca yapılan değerlendirme sonucunda Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) puan türleri ve diğer genel ve özel şartlar itibarıyla giriş sınavına katılma hakkı kazanan adaylar yazılı ve sözlü sınava tabi tutulmaktadır. Yazılı ve sözlü sınav aşamalarında başarılı olan adaylar Kurumun resmi internet sitesinde ilan edilmekte ve atama işlemleri yapılmaktadır. Kurumun diğer personel ihtiyaçları ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde idari personel giriş sınavı ile ve açıktan veya naklen atama yapılması suretiyle karşılanmaktadır.

Son yıllarda oluşan personel kayıplarının telafi edilmesi insan kaynakları planlamasında önceliğini korumaktadır. Kurum hizmet birimlerinden gelen talepler ve hizmet ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Meslek Personeli ve İdari Personel alımları, sözleşmeli bilişim personeli alımı ve görevde yükselme sınavı yapılarak personel ihtiyacının giderilmesi planlanmaktadır. Bununla birlikte, gerek görülmesi halinde, insan kaynaklarına ilişkin mevzuat güncellemeleri yapılmaktadır.

Kurum hizmetlerinin etkin, verimli, kaliteli ve uygun sayıda personel eliyle yürütülmesinin sağlanması amacıyla, Kurum görevlerindeki değişiklikler, istihdamı etkileyen teknolojik yenilikler, insan kaynağındaki niteliksel gelişmeler ile bütçe imkânları dikkate alınmak suretiyle, Kurum kadrolarının birimler itibarıyla dağılımı, Kurumda istihdamına ihtiyaç duyulacak ilave personelin kadro unvanları bazında dağılımı ve ihtiyacın nasıl karşılanacağına ilişkin hususları içeren yıllık “İnsan Kaynakları Planı”nın hazırlanması sağlanacaktır. Bu planın hazırlanmasına yönelik sürecin iş tanımları ve akış planlarının da göz önünde bulundurularak yürütülmesi gerekmektedir.

Birimlerden gelen konu ve unvan bazında eğitim ihtiyaç talepleri doğrultusunda dönemsel olarak “Eğitim Modülü” güncellenmekte olup Covid-19 salgını sonrasında söz konusu eğitimlerin ağırlıklı olarak uzaktan eğitim yoluyla düzenlenmesine geçilmiştir. Bu kapsamda Kurum eğitim sisteminin uzaktan eğitime uygun hale getirilmesine yönelik çalışmalar tamamlanarak uygulamaya konulmuştur.

Ayrıca söz konusu eğitimlerde Kurumun kıdemli ve nitelikli personelinin daha etkin bir şekilde kullanılması amacıyla eğitmen olarak yetkinliklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Anılan eğitimler, öncelikle Kurumda yeni göreve başlayan meslek personeli için uygulamaya başlanmıştır. Planlanan eğitimlerin içerikleri, süreleri ve eğitmen konusunda çalışmalarımız devam etmektedir.

Stratejiler:

- **Kurumun hedefleri doğrultusunda vizyon ve misyonunu destekleyebilecek insan kaynağının temin edilmesi; istihdam edilen personelin gelişim, üretim ve işbirliği kabiliyetlerinin artırılması ve organizasyonel yapının güçlendirilmesini teminen insan kaynakları politikaları geliştirilecek ve insan kaynakları planlamaları yapılacaktır.**
- **İstanbul Finans Merkezi (İFM) Projesi kapsamında Kurum hizmet ihtiyaçlarına uygun hizmet binasının inşası tamamlanarak faaliyete geçirilecektir.**
- **Finans, bankacılık, kişisel gelişim ve benzeri konularda kurum içi ve kurum dışı uzman ve akademisyenlerin katılımıyla Kurum personeli için seminer ve eğitim programları uygulamaya konulacaktır. Kurum tarafından düzenlenen eğitimlerde Kurumda görev yapmakta olan kıdemli, akademik kariyer ve uluslararası sertifikalara sahip olan personelden daha fazla yararlanılması amacıyla Kurum eğitmen profili oluşturulması çalışmalarına başlanacaktır.**
- **Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komitesi oluşturulacak, hazırlanacak program dâhilinde etkinliklere başlanacaktır.**

HEDEF 1.2.

Bilginin Etkin ve Güvenli Kullanımına Yönelik Yapılar Geliştirilerek Kamuoyuna Açıklanan Verilerin Kapsamı ve Periyodu Artırılacaktır.

Bilgi sistemlerinin hızla değişen yapısı göz önünde bulundurularak sektör ihtiyaçlarındaki çeşitlenme bilgi sistemlerine ilişkin mevcut mevzuatın dünya örneklerine ve ülke gereksinimlerine göre gözden geçirilerek güncellenmesini gerektirmektedir. Paydaşlarla iletişim kanallarının etkin kullanılarak personele araştırma ve bilgilendirme yapılmasına imkân veren bir ortam sağlanması sektör ihtiyaçlarının belirlenmesine katkı sağlayacaktır. Önümüzdeki dönemde, uluslararası düzenlemelerle uyumlu mevzuat altyapısının sürdürülmesi ve mevzuatın uygulanmasındaki şeffaf yapının devam ettirilmesi, finansal hizmetler sektöründeki gelişime ve yatırımcıların ülke hakkındaki izlenimlerine olumlu etkisini devam ettirecektir. Ayrıca, mevzuatın anlaşılması ve uygulamasındaki yeknesaklık, düzenlemeye tabi bütün kuruluşların mevzuatı maksadına uygun şekilde değerlendirmesini ve mevzuata uyum konusunda gerekli tedbirleri almasını sağlayacaktır.

Finansal piyasalarda dolandırıcılık ve siber olay riskinin giderek artması, kurum ve kuruluşları bu riskleri azaltmaya yönelik tedbirler almaya zorlamaktadır. Siber saldırı ve dolandırıcılık olaylarına müdahalelerin yeterli hızda ve etkinlikte olması, hem finansal kuruluşları hem de hizmet alan tarafları kayıp riskine karşı koruyabilecektir. Bu bağlamda, kamu ve özel sektör kuruluşlarının siber güvenlik alanındaki iş birliğinin artırılması yönündeki politikalar ve bilgi paylaşımını sağlamaya yönelik yaklaşımlar desteklenecektir.

Kurumumuzca kamuoyuna çeşitli periyotlarla Bankalar ve Banka Dışı Mali Kuruluşlara (Faktoring, Finansal Kiralama, Finansman, Varlık Yönetim Şirketleri) ilişkin veriler yayımlanmaktadır. Banka Dışı Mali Kuruluşlara (Faktoring, Finansal Kiralama, Finansman Şirketleri) ilişkin veriler belirtilen kuruluş türü ayırımında farklı verileri içerecek şekilde geliştirilmiş olmakla birlikte, bültenin gelişmiş gösterim seçeneği ile de kullanılabilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Resmi İstatistik Programı kapsamında ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlarda güncel, güvenilir, zamanlı, şeffaf ve tarafsız veri üretilmesini sağlamak amacıyla kamuoyu yayınlarının sürekli olarak geliştirilmesi hedeflenmektedir.

E-Devlet Kapısı üzerinden başvuru sahibi vatandaşlara hangi bankalarda mevduat ve katılım fonu hesabının olduğu bilgisinin sunulması amacıyla Mevduat/Katılım Fonu Hesabı Bulunan Banka Sorgulama hizmeti çalışmaları yürütülmüş ve hizmet kullanıma açılmıştır. Bunun yanı sıra, e-Devlet Kapısı üzerinden başvuru sahibi vatandaşlara; kiralık kasa hizmeti aldığı banka isimlerinin, varisi/mirasçısı olunan kişinin hangi bankalarda mevduat/katılım fonu hesabının bulunduğu bilgisinin ve varisi/mirasçısı olunan kişinin hangi bankalarda kiralık kasalarının olduğu bilgisinin sunulabilmesine ilişkin gerekli çalışmalar yürütülmekte olup, çalışma tamamlandığında yeni bir e-Devlet Kapısı hizmeti olarak kullanıma açılacaktır.

Hâlihazırda çeşitli Kamu Kurum ve Kuruluşlarıyla veri alışverişi yapılmaktadır. Gerek veri kalitesinin artırılması gerek veri paylaşım süreçlerinin hızlandırılması ve elektronik ortamda veri alışverişinin gerçekleştirilmesini teminen yeni protokoller yapılmakta ve ihtiyaca göre mevcut protokoller güncellenmektedir. Diğer taraftan, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ile yapılması planlanan protokol kapsamında çalışmalar devam etmektedir.

Mevcut kullanılmakta olan analiz araçlarının; gerek ihtiyaçlara cevap verememesi gerek teknolojik gelişmeleri desteklememesi nedeniyle güncel yazılım ve donanımlara uygun, daha fonksiyonel bir veri analiz araçlarının güncel gelişmeleri göz önünde bulundurularak etkin ve verimli kullanılması hedeflenmektedir.

Bankalar ile diğer kuruluşlarca Kurumumuz veri tabanına aktarılmakta olan periyodik nitelikteki verilerin anlamlı ve kullanılabilir bilgiye çevrilerek istenilen bilgiye hızlı ulaşımı sağlayarak analiz yapmaya yardımcı yazılım aracını ve bileşenlerini ifade eden BDDK İş Zekâsı (BİZ) kullanılmaya başlanmıştır. BİZ'in güncel özellikleri ile kullanıcıların, Kurum veri tabanında yetkili olduğu verilere erişimini ve verilerin rapora, tablolara, grafiklere dönüştürülmesi sürecini en güncel iş zekâsı kapasitesiyle gerçekleştirmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Stratejiler:

- **Kamu kurumları ve finansal kuruluşlar arası siber güvenlikle alakalı işbirliği artırılacaktır.**
- **Bilgi sistemlerine ilişkin mevcut mevzuat dünya örneklerine ve ülke gereksinimlerine göre gözden geçirilerek güncellenecektir.**
- **Bankacılık sektöründe finansal inovasyonu teşvik etmek, finansal kapsayıcılığı artırmak ve bankacılık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak üzere, sadece dijital kanallar üzerinden hizmet veren şubesiz bankaların hizmet sunması sağlanacaktır.**
- **Bankacılık hizmetlerinin bir servis modeli olarak sunulabilmesi sağlanacaktır.**
- **Banka dışı mali kuruluşlar bülteninin gelişmiş gösterimi hazırlanacaktır.**
- **E-Devlet üzerinden vatandaşlara yönelik yeni hizmetler kullanıma açılacaktır.**

AMAÇ 2

**DÜZENLEME, DENETİM VE UYGULAMA
FAALİYETLERİNİN ETKİNLİĞİ ARTIRILACAKTIR.**

HEDEF 2.1.

Yeni Finansal Mimari Anlayışı Çerçevesinde Finansal İstikrar ve Güvenliği Esas Alan Esnek, Etkili ve Kapsamlı Düzenleme Altyapısının Güçlendirilmesi Sağlanacaktır.

Kovid-19 salgını nedeniyle küresel piyasalardaki belirsizliklerin ve risklerin yüksek olduğu bir dönemde, bankacılık sektörünü desteklemek amacıyla birçok düzenlemede değişikliğe gidilerek finans sisteminin dayanıklılığı artırılmıştır.

2022-2024 Stratejik Planında BDDK'nın yetki alanında yer alan kuruluş, piyasa ve araçlara yönelik düzenleme çerçevesinin gelişen teknolojilere uygun şekilde güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu süreçte düzenlemeler yeni kuruluşlar ve araçlar karşısında yenilenecek ve genişletilecektir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve ilgili mevzuat Kurumun faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması, iyi düzenleme ilkesi çerçevesinde düzenlemelerin dijital dönüşüm hızına uygun şekilde gözden geçirilmesi, diğer kanunlarla getirilen değişikliklerin yansıtılması ve uluslararası standartlara uyum sağlanması amacıyla gözden geçirilecek ve ihtiyaç duyulan alanlarda ülke içinde finansal alanda kullanılan teknoloji ekosisteminin geliştirilmesini ve finans sektöründe dünyada dijitalleşmede öncü ülkeler arasında olmasını destekleyecek şekilde mevzuat değişikliği önerilerinde bulunulacaktır. Önümüzdeki dönemde, Avrupa Birliği ile Basel III Reformları kapsamında Basel Denetim Komitesi tarafından ortaya konulan uluslararası bankacılık kural, standart ve uygulamalarına uyumun sağlanması amacıyla, ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar doğrultusunda bankacılık mevzuatında değişiklik yapılmasına dair çalışmalar ve düzenleme faaliyetleri sürdürülecektir.

Bilindiği üzere, 2022-2024 Orta Vadeli Programının hedefleri arasında "Finansal sistemde tasarrufların artırılması, kaynak dağılımında etkinliğin sağlanması, sermaye piyasaları geliştirilerek finansmana erişimin kolaylaştırılması ve finansal okuryazarlığın yaygınlaştırılması suretiyle finansal istikrarın desteklenmesi" bulunmaktadır. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 12.03.2021 tarihinde açıklanan Ekonomi Reformları Eylem Planına "Dijital (Şubesiz) Bankacılık lisanslamalarına (uygulamalarına) imkan sağlanması" hususu 3.4.c numaralı eylem adımı olarak girmiştir. Benzer

biçimde, Cumhurbaşkanlığının 2021 2.dönem 180 Günlük İcraat Programı Eylemleri arasında, "Dijital (Şubesiz) bankacılık lisanslamalarına imkân sağlayacak işlemlerin hazırlanması" eylem adımına da yer verilmiştir. Tüm dünyada yeni nesil bankacılık olarak yaygınlaşmakta olan dijital (şubesiz) bankacılığın ülkemizde de hayata geçirilmesi ve servis modeli bankacılığı ile bankacılık hizmetlerinin finansal teknoloji şirketleri ve diğer işletmelere bir servis modeli olarak sunulabilmesi imkânının getirilmesinin söz konusu hedeflerin gerçekleşmesine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu amaçla oluşturulan stratejinin finansal inovasyonu teşvik edeceği ve bankacılık hizmetlerine erişimi kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

Paris İklim Anlaşması kapsamında ülkemizin karbon emisyonlarını düşürmeye yönelik taahhüdü ile Avrupa Yeşil Mutabakatı uyarınca gerçekleştirilmesi gereken yeşil ekonomik dönüşüm sürecinin finanse edilmesi ve bankaların uluslararası sürdürülebilirlik standart ve düzenlemelerine uyum sağlaması gerekli hale gelmiştir. Bu çerçevede, 15 Temmuz 2021 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yürürlüğe giren Yeşil Mutabakat Eylem Planı uyarınca 2021 yıl sonu itibarı ile Türk bankacılık sektörünün sürdürülebilirlik yol haritası belirlenecektir. Orta Vadeli Program (2022-2024) kapsamında sürdürülebilirlikle ilgili tanım, ilke ve standartların belirlenmesi, kurumsal yapının tesis edilmesi ve sürdürülebilirlik faaliyetlerinin raporlanması başta olmak üzere ülkemizde sürdürülebilir bankacılık altyapısının kurulmasına ilişkin gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Stratejiler:

- BDDK'nın yetki alanında yer alan kuruluş, piyasa ve araçlara yönelik düzenleme çerçevesi güçlendirilecektir.
- Dijital (şubesiz) bankacılığa ve servis modeli bankacılığına ilişkin mevzuat altyapısının oluşturularak finansal inovasyonun teşvik edilmesi, finansal kapsayıcılığın artırılması ve bankacılık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması hedeflenmektedir.
- Bankacılık faaliyetlerinde çevresel, sosyal ve yönetimsel faktörlerin dikkate alınması, yeşil bankacılık ürünlerinin yaygınlaştırılması ve yeşil varlık oranının sağlıklı bir şekilde artırılması amacıyla sürdürülebilir bankacılık altyapısının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEDEF 2.2.

Denetimin Kapsam ve Etkinliği Artırılacak, Risk Odaklı Bakış Açısına Uygun Yeni Yaklaşım ve Araçlar Kullanılacaktır.

Kurumumuz tarafından gerçekleştirilen yerinde denetimin amacı finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışması ve tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasıdır. Bu amaçla yapılan denetimler, Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların finansal sağlamlığı, maruz kaldıkları risklerin büyüklüğü ve risk yönetim kaliteleri hakkında bütüncül bir görüş oluşturulmasına ilişkindir.

Kurumumuz tarafından yürütülen yerinde denetim çalışmaları, mikro ihtiyati denetimde finansal sistemin bütünü ele alan makro bir perspektif ile hareket ederek sistemik risklere karşı proaktif davranabilme amacı çerçevesinde şekillendirilmektedir. Özellikle Küresel Finansal Kriz sonrasında önemi artan kriz yönetimi, önlem ve çözümlene çerçeveleri uluslararası en iyi uygulamalara paralel olarak yerinde denetim süreçlerine yansıtılmıştır.

Ülkemizde, sistemik kırılmalıkların tespit edilmesi ve bunlara yönelik gerekli tedbirlerin alınması ile görevli olan Finansal İstikrar Komitesi’nin üyelerinden biri de Kurumumuzdur. Bu kapsamda Kurumumuzun söz konusu alanda görev ve sorumluluklarının, sistemik risk açısından sorumluluk paylaştığı diğer kurumlarla işbirliği içerisinde, değişen zaman ve koşullara göre belirlenmesinde, geliştirilmesinde ve uygulamasının izlenmesinde büyük önem bulunmaktadır. Banka bazında yapılan denetimlerde finansal kuruluşlardaki kırılmalıkların ortaya konulması ve böylece ilgili riskin sistemik boyuta ulaşmasının engellenmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede alınacak makro ihtiyatlı politikalara ilişkin bankalarda yapılabilecek denetimin ilgili kurumlarla birlikte çerçevesinin ortaya konulması ve işbirliği hedeflenmektedir.

Kurumumuzca denetimin etkinliğinin, sürekliliğinin, yeterliliğinin ve denetim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması amacı ile risk odaklı bakış açısına sahip dinamik bir yaklaşımla denetim yapılmaktadır. Son yıllarda bankacılık sektöründeki küresel ve yerel gelişmelerin bu çerçevede ele alınması; denetim fonksiyonunun gelişme ve değişimlere uyum sağlayacak şekilde güçlendirilmesi ve risk odaklı bakış açısına uygun yeni yaklaşım ve araçların

kullanılması gerekmektedir. Bu çerçevede küresel bankacılık alanında en önemli gelişmelerden biri olan dijitalleşme yaşamın her alanını derinden etkileyen küresel trendlerin başında gelmekte olup; nesnelerin internetinden bulut teknolojisine, büyük veriden yapay zekaya, elektronik paradan ödeme sistemlerine ve finansal teknolojilere kadar pek çok farklı alandaki gelişmeler dijital dönüşümü tetiklemektedir. Öte yandan, finansal ürün ve hizmetlere olan ihtiyaçların artması beraberinde inovasyonu, inovasyon ise bankaların ürün ve hizmetlerinin sayısını artırmaktadır. Ortaya çıkan bu yeni durum, bankaların hizmet ağlarının ve kurumsal yapılarının çeşitlendirilmesini ve iş modellerinin değişimini zorunlu kılmaktadır. Finans sektöründe giderek yoğunlaşan teknoloji kullanımı ve artan siber riskler düzenleme ve denetim çerçevesinde de değişimi beraberinde getirmektedir. Kurumumuz bankaların teknoloji riskinin yönetimi ve operasyonel dayanıklılıklarına yönelik yerinde denetim yaklaşım ve uygulamalarını güçlendirmeyi hedeflemektedir. Dijitalleşme ile ortaya çıkan yeni faaliyet ve hizmetlerin finansal sektörün gelişmesi, finansal kapsayıcılığın artırılması gibi potansiyel faydaları da dikkate alınarak bu yeni faaliyet ve hizmetlerden doğabilecek risklerin ne şekilde yönetileceği değerlendirilmek suretiyle Kurumumuz denetim çerçevesinin yeni gelişmelere adapte edilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Kurumumuzun denetim yaklaşım ve uygulamaları kapsamındaki çalışmalarının hedefi finansal teknoloji yeniliklerinden en üst düzeyde yararlanılması sağlanırken finansal sisteme yönelik potansiyel risklerin en aza indirgenmesi olacaktır.

Konsolide denetim bakış açısı ile oluşturulmuş bulunan Kurumumuz denetim yaklaşımı bankaların sadece kendi faaliyetlerinden kaynaklanan risklerin değil, dâhil oldukları grupta yer alan kuruluşların faaliyetleri dolayısıyla maruz kalabilecekleri risklerin de dikkate alınarak değerlendirilmesi prensibini içermektedir. Konsolide denetim, finansal sektörün farklı alanlarında faaliyet gösteren kuruluşların denetiminden sorumlu kuruluşların koordinasyon, işbirliği ve iletişim prensipleri çerçevesinde hareket etmelerini öngörmektedir. Bu çerçevede koordinasyonu sağlayacak denetim otoritesi ile denetçilerin rolü ve sorumluluğunun

açıkça belirlenmesi gerekmektedir. Ülkemiz bankacılık sektöründe faaliyet gösteren küresel yabancı bankaların bulunması, bankaların yurt dışındaki teşkilat ve operasyonlarının önemli düzeylerde olması yurt dışı muadil otoriteler ile Kurumumuz arasındaki iş birliği ve koordinasyonun önemini artırmaktadır. Küresel bankaların birçok ülkede faaliyette bulunması, bu ülkelerin mevzuatlarının birbirinden farklı olması, bankaların uygulamalarında ana ortakları tarafından belirlenen farklı içsel kural ve prosedürlerin olması, bankaların ana ortaklarının konsolide bilançolarının sıhhatinin önemi, faaliyette bulunulan bir ülkedeki olumsuzluğun diğer ülkelere sirayet etme riski, bankaların bilançolarının küresel çerçevede yönetilmesi, kararların küresel ölçekte alınması gibi hususlar ülkemizin bankacılık sektörünü etkilemektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren bankaların finans sektörü başta olmak üzere diğer sektörlerde de operasyonlarının bulunması, yurt içi diğer düzenleyici otoriteler ile bilgi paylaşımı, iş birliği ve koordinasyonun önemini artırmaktadır. Kurumumuz yurt içi ve yurt dışı ilgili otoriteler ile bilgi paylaşım protokolleri ve mutabakat zaptları çerçevesinde devamlı surette bir bilgi paylaşımı ve iş birliği içerisinde bulunulması için gerekli çalışmaları yürütmeye devam edecektir.

Kurumumuz finansal sistemin bütününe ele alan makro bakış açısıyla mikro ihtiyati denetim yürütmek suretiyle sistemsel kırılganlıkların erken tespitini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Kurumumuzca sistemik önemli kuruluşların denetimine denetim kaynaklarının daha yoğun olarak aktarılmasına devam edilecektir.

Bankaların suç gelirlerinin ve terörün finansmanının (SG/TF) önlenmesi mevzuatı kapsamında potansiyel risklerin değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda finansal ürünlerin karmaşıklığı, para hareketlerinin sayısında, hızında ve hacmindeki artış ve bankaların uluslararası piyasalara daha fazla entegre olması söz konusu mevzuata ilişkin yükümlülükleri de artırmaktadır. Söz konusu mevzuata ilişkin aykırılıklarda bankaların faaliyetlerine etki edebilecek oranda yerel ve uluslararası yaptırımlar ile karşılaşmaları riski, denetim döngüsü ve kapsamı içerisinde suç gelirlerinin ve terörizmin finansmanının önlenmesine daha fazla odaklanılmasını ve bu konudaki farkındalığın artırılmasını gerekli kılmaktadır. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili alt düzenlemelerde Kurumumuza verilen görevlerin Mali Suçları Araştırma Kurulu

Başkanlığı (MASAK) ile koordinasyon halinde yürütülmesine devam edilecektir. SG/TF ile ilgili olarak MASAK koordinasyonunda Kurumumuz ile gerçekleştirilen denetim sonuçlarının bankaların mali bünyelerinin sağlamlığı, risk yönetiminin etkinliği ve finansal sistemin sağlıklı işleyişi üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesinin sağlanması amacıyla MASAK ile Kurumumuz arasındaki bilgi paylaşımı ve iş birliği çerçevesi güçlendirilmiştir. Bu çerçevede oluşturulmuş olan yeni bilgi paylaşımı protokolü kapsamında Kurumumuz MASAK koordinasyonunda SG/TF konularındaki inceleme ve çalışmalarını yürütmeye devam edecektir.

İklim değışikliği, küresel düzeyde giderek daha görünür ve hissedilir hale gelen çeşitli risklere kaynaklık etmesi nedeniyle hem reel ekonomiyi hem de finansal sistemin bütününe etkileyen bir faktördür. İklim değışikliğinin etkileri ve çevresel risklere ilişkin olarak alınacak tedbirlerin öncelik haline gelmesi, küresel çapta koordineli bir eylemin parçası olması gerekmektedir. Kurumumuzda yürütölmekte olan “sürdürülebilirlik” çalışmaları çerçevesinde düzenleme ve denetim çerçevesine çevresel, sosyal ve yönetimsel faktörlerin dâhil edilmesi sağlanarak iklim riskinin ele alınması sağlanmaktadır. Bu kapsamda, Kurumumuz denetim yaklaşımı ve uygulamalarında iklim riski ve çevresel risklerin finansal risk kaynağı olarak belirlenmesi, bu risklerin bankaların stratejilerinde, yatırım kararlarında ve risk yönetimi süreçlerinde dikkate alınmasını temin etmek üzere çalışmalar yapılacaktır.

Stratejiler:

- Finansal kuruluşlardaki kırılganlıkların erken dönemde ortaya konularak ilgili riskin sistemik boyuta ulaşmasını engellemeye yönelik çalışmalar yapılmaya devam edilecektir.
- Kurumumuz denetim çerçevesinin, dijitalleşme ile ortaya çıkan yeni faaliyet ve hizmetlerden doğabilecek risklerin yönetilmesine ilişkin değerlendirmeleri içerecek şekilde adapte edilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir. Yurt içi ve yurt dışı ilgili otoriteler ile bilgi paylaşım protokolleri ve mutabakat zaptları çerçevesinde devamlı surette bir bilgi paylaşımı ve iş birliği içerisinde bulunulması için çalışmalar yürütölmeye devam edilecektir. Sistemik önemli kuruluşların denetimine denetim kaynaklarının daha yoğun olarak aktarılmasına devam edilecektir.
- SG/TF ile ilgili olarak MASAK koordinasyonunda Kurumumuz tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sonuçlarının bankaların mali bünyelerinin sağlamlığı, risk yönetiminin etkinliği ve finansal sistemin sağlıklı işleyişı üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesine yönelik olarak MASAK ile işbirliği halinde çalışmalar yapılacaktır.
- İklim riski ve çevresel risklerin finansal risk kaynağı olarak belirlenmesi, bu risklerin finansal kuruluşların stratejilerinde, yatırım kararlarında ve risk yönetimi süreçlerinde dikkate alınmasını temin etmek üzere çalışmalar yapılacaktır.
- Türk bankalarının şube, temsilcilik ve iştiraklerinin bulunduğu yabancı ölkelerin denetim otoriteleriyle ikili anlaşmalar imzalanması yönünde girişimde bulunulacaktır.

HEDEF 2.3.

Uygulama Fonksiyonunun Etkinliği ve Sürekliliği Sağlanacaktır.

Uygulama fonksiyonu en basit anlamıyla, düzenlemeye konu edilen kuralların çeşitli araç ve yöntemlerle hayata geçirilmesini ifade etmektedir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununa tabi kuruluşların izin ve yetki başvuruları ile başlayan uygulama süreci denetim sonuçlarının değerlendirilmesini ve tespit edilen aykırılıklara idari para cezası uygulanmasından faaliyet ve kuruluş izninin iptaline kadar uzanan geniş bir yelpazede çok çeşitli önlem ve yaptırımı içerebilmektedir. Sistemik düzeyde ve kuruluş düzeyinde yaşanan pek çok finansal kriz özellikle lisanslama aşamasının iyi bir şekilde tasarlanmasının ve uygulanmasının önemini ortaya koymuştur. Bu bakımdan uygulama süreçlerinin etkinliğinin ve kurumsal verimliliğinin sürekli kılınması en az “*iyi düzenleme*” ve “*etkin denetim*” kavramları kadar hayati önemi haizdir.

Uygulama fonksiyonu en basit anlamıyla, düzenlemeye konu edilen kuralların çeşitli araç ve yöntemlerle hayata geçirilmesini ifade etmektedir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununa tabi kuruluşların izin ve yetki başvuruları ile başlayan uygulama süreci denetim sonuçlarının değerlendirilmesini ve tespit edilen aykırılıklara idari para cezası uygulanmasından faaliyet ve kuruluş izninin iptaline kadar uzanan geniş bir yelpazede çok çeşitli önlem ve yaptırımı içerebilmektedir. Sistemik düzeyde ve kuruluş düzeyinde yaşanan pek çok finansal kriz özellikle lisanslama aşamasının iyi bir şekilde tasarlanmasının ve uygulanmasının önemini ortaya koymuştur. Bu bakımdan uygulama süreçlerinin etkinliğinin ve kurumsal verimliliğinin sürekli kılınması en az “*iyi düzenleme*” ve “*etkin denetim*” kavramları kadar hayati önemi haizdir.

Kurumumuzun uygulama fonksiyonu temel olarak; kuruluş, yetkilendirme ve izin işlemleri ile değerlendirme ve uygulama faaliyetlerinden oluşmaktadır. Kuruluş, yetkilendirme ve izin işlemleri kapsamında Kurumun görev alanına giren kuruluşlarca, Bankacılık Kanunu ve ilgili mevzuatta izne tabi tutulan konularda Kuruma

yapılan başvurular incelenmekte, değerlendirilmekte ve sonuçlandırılmaktadır. Bu çerçevede; bankalar, finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansman şirketleri ile varlık yönetim, değerlendirme, derecelendirme şirketlerinin kuruluş ve/veya faaliyet izinleri ile bağımsız denetim şirketlerinin yetkilendirme işlemleri temin edilen bilgi, belge ve denetim sonucunda elde edilen tespitler çerçevesinde değerlendirilip sonuçlandırılmaktadır. Diğer taraftan, yukarıda sayılan kuruluşlarda görev alacak kişilerin mevzuatta belirtilen şartları taşıyıp taşımadıkları değerlendirilmektedir. Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında yer alan kuruluşların yetkilendirme işlemleri de bu çerçevede yürütülmektedir.

Kurumumuz görev alanı içerisinde bulunan finansal kuruluşların kuruluş, yetkilendirme ve izin işlemleri ile değerlendirme ve uygulama faaliyetleriyle ilgili süreçlerin önceden belirlenmiş nesnel standartlar, kriterler ve prosedürler çerçevesinde yürütülmesi bütün finansal piyasa aktörleri açısından belirsizliklerin azaltılması, karar ve işlemlerde tutarlılıkların sağlanması ve alınan kararlara güven duyulmasının temin edilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Stratejiler:

- Bankalara ve banka dışı finansal kuruluşlara ilişkin uygulama süreçlerine dair Kurum ölçütlerinin açıkça yer aldığı uygulama rehberlerinin ilgili mevzuatta gerçekleşen değişiklikler çerçevesinde geliştirilip güncellenmesi sağlanacaktır.

HEDEF 2.4

Katılım Bankacılığı Mevzuat Altyapısı Katılım Finans Esaslarına Uygun Olarak Güçlendirilecektir.

Finansal sektör çeşitlendirilmesi ve farklı alt sektörlerin geliştirilmesi yalnızca makroekonomik dalgalanmalara karşı bir önlem olarak değil aynı zamanda farklı kesimlerin finansal erişiminin artırılması açısından da önem taşımaktadır. Alternatif bir finans sektörü ve ürün-hizmet çeşidi olarak katılım finans sistemi, bugün birçok ülke için stratejik olarak desteklenen sektörlerden biri haline gelmiştir.

Ülkemizde de katılım finans sistemine yönelik çalışmalar özellikle 2013 yılından itibaren ivme kazanmış, sektöre yönelik eylemler Onuncu ve On Birinci Kalkınma Planlarında ve İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM) Öncelikli Dönüşüm Programında yer almış, bu eylemlerin organize bir ekip tarafından hayata geçirilmesi ve katılım finansa yönelik Ar-Ge çalışmalarının yürütülmesi amacıyla 2015 yılında, Kurumumuz bünyesinde katılım finans kuruluşlarımız için müstakil bir Daire Başkanlığı kurulmuş ve bu sayede mevzuat altyapısı geliştirilmeye başlanmış, fon kullandırma ve fon toplama yöntemlerinden tekdüzen hesap planlarına kadar sektörün ihtiyaç duyduğu birçok düzenleme, uluslararası standartlara uyum çerçevesinde hayata geçirilmiştir. Bu süreçte kamu katılım bankalarının faaliyete geçmesinden sonra kamu ve özel sektör sukuk ihraçlarının artırılması da sektörün büyümesinde etkili olmuştur.

Bununla birlikte, 2018 yılında Kurulumuzun kararı doğrultusunda TKBB bünyesinde Merkezi Danışma Kurulu'nun kurulması ve bu alanda standardizasyonun sağlanması, katılım finans ilke ve esaslarına uygun olarak faaliyet göstermeleri konusunda sektöre yön verilmesi, sektöre yönelik algının iyileştirilmesi ve özellikle de yeni ürünlerin geliştirilmesi adına atılan bir diğer önemli adım olmuştur. 2019 yılında ise katılım bankaları ile Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin 10 uncu fıkrası kapsamında müşterilerine finansman sağlayan kalkınma ve yatırım bankalarının faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygun şekilde faaliyet göstermek üzere oluşturacakları yapı ve süreçlere ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla "Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğ" yayımlanmıştır. Tebliğ kapsamında; katılım finans kuruluşlarının uyum ve denetim

süreçlerinde görev alacak personel için BDDK-TKBB-Marmara Üniversitesi iş birliğinde sertifika programları gerçekleştirilerek sektördeki personelin konuya ilişkin bilgi ve kapasitelerinin artırılması hedeflenmiştir.

Önümüzdeki dönemde Türkiye Katılım Bankacılığı Strateji Belgesinde yer alan katılım finans kuruluşlarının bankacılık sektörü aktifleri içerisindeki payının 2025 yılında %15 seviyesine çıkarılması hedefi doğrultusunda, katılım finans mevzuatında uluslararası standartlarla uyumlu ve katılım finans ilke ve esaslarına uygun düzenlemelerin yapılması hedefi belirlenmiştir.

Stratejiler:

- Katılım finans mevzuat altyapısı uluslararası standartlarla uyumlu ve katılım finans ilke ve esaslarına uygun olarak güçlendirilecektir.

AMAÇ 3

**FINANSAL PİYASALARDA GÜVEN VE İSTİKRARIN
SÜRDÜRÜLMESİNE İLİŞKİN POLİTİKALAR
UYGULANACAKTIR.**

HEDEF 3.1.

Sistemik Kırılganlıkların Analiz Edilmesine İlişkin Kapasite Artırılacaktır.

Gözetim faaliyetleri, Kurumumuzun gözetim ve denetim alanına giren kuruluşlardan farklı sıklıklarda temin edilen verilerden oluşan veri tabanı, ikili protokoller kapsamında diğer kamu kurumlarından temin edilen veriler, denetim raporları ve diğer Kurum içi-dışı bilgi kaynaklarına dayanarak başta finansal performans olmak üzere bankaların ve bankacılık sektörü göstergelerinin gelişimi, mevzuata uygunluğu ve risklerinin izlenerek makroekonomik gelişmeler ve uygulanan politikalarla birlikte analiz edilmesini içermektedir. Ayrıca, gözetim faaliyetleri kapsamında mevcut ve potansiyel risklerin yanı sıra yapılacak düzenlemelerin olası etkileri de değerlendirilmektedir. Bu kapsamda banka bazında ve sektörel bazda hazırlanan raporlar, çalışmalar ve bilgi notları ilgili birimlerle ve üst yönetimle paylaşılmaktadır.

Gözetim faaliyetleri 13/03/2013 tarihli ve 12551 sayılı Başkanlık Oluru ile gözetim fonksiyonunun güçlendirilmesi, etkinliğinin artırılması, sürekliliğinin, koordinasyonunun ve standardizasyonunun sağlanması amacıyla Denetim IV Daire Başkanlığı bünyesinde toplanarak BDDK denetim yapısı daha da güçlendirilmiş, gözetim faaliyetleri ile denetim süreçlerinde koordinasyon, süreklilik ve etkinlik sağlanmıştır.

Gözetim faaliyetleri kapsamında banka gözetimine ilişkin olarak, her bir bankanın gözetiminden sorumlu meslek personeli tarafından banka bazında raporlar, bilgi notları ve mütalâalar hazırlanmakta; bankalar risk odaklı bir yaklaşımla üç aylık, aylık, haftalık ve günlük olarak yakından takip edilmekte ve mevzuatta belirtilen yasal sınırlara uyumları izlenmektedir. Ayrıca banka derecelendirme/sıralama çalışmaları ve banka bazında detay içeren sektörel çalışmalar ile bankaların finansal performansları karşılaştırmalı olarak değerlendirilerek sistem içindeki durumları dikkate alınmaktadır.

Banka bazında hazırlanan gözetim raporları ile sektörel gözetim raporları birbirini tamamlamakta, bankacılık sistemimizin potansiyeli ve riskleri makro ve mikro düzeyde bir arada değerlendirilmekte, ayrıca, proaktif bir yaklaşımla öne çıkan riskler belirlenmektedir.

Sektör bazında gözetim faaliyetleri kapsamında ise; haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemlerde piyasa gelişmeleri, temel göstergeler, krediler, yurt dışı borçlar, mevduat, sermaye, yaşlandırma analizleri, türev ürünler, karlılık ve stres testi gibi çeşitli konu başlıklarında gözetim raporları, bilgi notları ve sunumlar hazırlanmaktadır. Bankacılık sektörünü çeşitli açılardan ele alan sektörel raporlarda, değişimler ve güncel gelişmeler detaylı bir şekilde analiz edilmektedir.

Gözetim faaliyetlerinin bir diğer önemli parçasını da stres testi ve likidite stres testi çalışmaları oluşturmaktadır. Söz konusu çalışmalar ile bankaların ve bankacılık sisteminin risklilik ve direnç düzeyi analiz edilmektedir. Gerçekleşme ihtimali düşük ancak etkisi yüksek makroekonomik risklere karşı Türk Bankacılık Sektörünün dayanıklılığının test edilmesinde çok önemli bir araç olan bu çalışmalar aynı zamanda bir erken uyarı vazifesi görmektedir. Yeni yöntem ve yaklaşımlar dikkate alınarak stres testini geliştirmeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Stres testi ve likidite stres testi çalışmaları yılda en az iki kere olmak üzere dönemsel ihtiyaçlara göre artan sıklıklarla yapılmakta, ulaşılan sonuçlar denetim ve gözetim faaliyetlerinin önemli girdilerinden biri olmaktadır.

Ayrıca hem makro hem de mikro ihtiyati tedbir ve aksiyonların, bankalar ve sektör üzerindeki olası etkilerinin sayısal olarak ortaya konulabilmesini teminen söz konusu tedbirler hayata geçirilmeden önce çeşitli etki ve senaryo analizleri de gerçekleştirilmektedir.

Gözetim faaliyetleri sadece bankacılık sektörü ile sınırlı olmayıp Kurumun gözetim ve denetimi altında lisanlı olarak faaliyette bulunan banka dışı mali kuruluşları da kapsayacak şekilde icra edilmektedir.

2020 yılında yaşanan ve tüm dünyayı etkisi altına alan salgın tüm sektörleri olduğu gibi bankacılık sektörünü de etkilemiş ve yaşanan olumsuzluklar nedeniyle Kurul tarafından; Kurumumuzun muhtelif düzenlemelerine ilişkin bazı istisnalar tanıyan kararlar alınarak yasal sınırlarda esnemeler yapılmış ve kimi muafiyetler tanınmıştır. Bu kararlar neticesinde, bankalar tarafından yasal sınırların sağlanıp sağlanmadığı ve/veya yasal oranların nasıl etkilendiğine ilişkin muhtelif etki

analizleri yapılarak bankaların bu konularda da takibi yapılmıştır.

Gözetim çalışmalarının yanı sıra, bankacılık sektörüne ilişkin gelişmeler hakkında Başkan ve Kurul üyeleri sunum ve bilgi notları ile sürekli bilgilendirilmekte, görüş taleplerine cevap verilmekte, çeşitli çalışma gruplarına katılım sağlanmakta, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen bilgi talepleri karşılanmaktadır.

Ayrıca, Kurumun derecelendirme kuruluşları, yabancı yatırımcılar ve Dünya Bankası, IMF gibi diğer uluslararası kuruluşlar ile gerçekleştirdiği toplantılarda ülkemiz finansal sistemi ve bankacılık sektörü hakkında sunumlar yapılmakta ve karşılıklı bilgi alışverişinde bulunularak Kurumumuz temsil edilmektedir. Söz konusu görev ve sorumluluklar kapsamında mevcut kapasiteyi artırmak ve güçlendirmek için gerek yurtiçi gerekse yurtdışı kuruluşlarla eğitim, toplantı ve teknik yardım/işbirliği çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Stratejiler:

- Makro ihtiyati amaçlarla kullanılan araçların etkilerinin gözetimi sağlanacaktır.

HEDEF 3.2.

Risk Yönetimi Politikalarının Etkinliği Artırılacaktır.

2008 yılında yaşanan küresel finansal kriz sonrası dönemde risk yönetimi konusu bankacılık ve finans alanlarında mevcut durumun izlenmesi, değerlendirilmesi, olası krizlerin önlenmesi, zamanında müdahale edilebilmesi için büyük önem kazanmıştır ve bu önem artarak devam etmektedir. Konunun önemine uygun bir yaklaşımla Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bünyesinde 2008 yılında Risk Yönetimi ayrı bir dairede takip edilmeye başlanmıştır. Böylece risk yönetimine ilişkin hususlarda uluslararası alanda meydana gelen tüm gelişmeler izlemekte, mevzuat ve uygulama ile ilgili konular araştırılmakta ve gerektiğinde yerinde denetimler yapılmaktadır.

Risk Yönetimi çalışmaları kapsamında İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşımlara ilişkin banka başvuruları değerlendirilmekte, risk ölçüm ve yönetimine ilişkin olarak Kurum denetimine tabi kuruluşlarca kullanılan model ve teknikler ile süreçler gerektiğinde yerinde denetimlerde bulunmak suretiyle incelemekte ve değerlendirmekte, bunların onaylanmasına ilişkin işlemler yürütülmekte ve sonuçlandırılmakta, ilgili mevzuat kapsamında öngörülen tedbirlerin alınması ve uygulanması sağlanmakta, bu konuda gerekli gözetim faaliyetleri yerine getirilmektedir. Bu çalışmaların gerekli görülecek hallerde Kurumun ilgili ülke otoriteleriyle tesis edeceği eşgüdüm ve ikili anlaşmalar çerçevesinde, kuruluşların sınır ötesi faaliyetlerini de içermesi, bu kuruluşların faaliyetlerinin risk yönetimi kapsamında incelenmesi mümkün olabilmektedir.

Basel II uygulamaları, kredi riski ölçümünde Standart Yöntem uygulanması kapsamında kredi derecelendirme kuruluşlarınca verilen notların kullanılabilmesine ilişkin olarak yapılan başvurularda şirket model metodolojileri ile validasyonlarının uygunluğu da bu faaliyetler kapsamında incelenmekte ve şirketin izin/validasyon süreçlerine girdi teşkil etmektedir.

Risk yönetimi kapsamındaki uluslararası düzenlemelerin ülkemiz mevzuatına alınması (özellikle BIS tarafından yayımlananlar ve iyi uygulama rehberleri de dâhil olmak üzere) büyük önem taşımakta, risk yönetimine ilişkin olarak alternatif ölçüm metotları, modeller ve teknikler geliştirmek, kullanmak ve bunları test etmek amaçları kapsamında ulusal ve uluslararası alanda

araştırmalar yapmak ve yapılanları takip etmek yoluyla bu alandaki faaliyetler desteklenmektedir. RCAP (Regulatory Consistency Assessment Program-BIS Düzenleyici Tutarlılık Değerlendirme Programı) , FSAP (Financial Sector Assessment Program-IMF Finansal Sektör Değerlendirme Programı) vb. uluslararası değerlendirmelerde gerek mevzuat gerekse uygulama alanlarında risk yönetimi faaliyetleri üzerinde önemle durulmaktadır.

Sermaye Yeterliliği Yönetmeliği'nin ve risk yönetimi ilgili diğer mevzuatın uygulanması kapsamında bankalarda yerinde denetimler yapılabilmekte, öte yandan bankalardan mevzuatın uygulamasına ilişkin iletilen soruları gerektiğinde görev alanı kapsamında yanıtlanmaktadır.

Sayılan risk yönetimi faaliyetleri kapsamında önümüzdeki dönemin stratejik hedefi olarak; Basel II İkinci Yapısal Blok kapsamında orta ve büyük ölçekli bankaların risk yönetimi politika ve stratejilerinin uygunluğu ile risk yönetim süreçleri denetime konu edilecektir.

Türk bankacılık sektörünün küresel ısınma ve iklim değişikliği ile bağlantılı finansal risklerinin yönetimi için fiziksel riskler, geçiş riskleri ve itibar riskleri olarak sınıflanan sürdürülebilirlik risklerinin sayısallaştırılması, ölçülmesi ve analiz edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda iklimle bağlantılı finansal risklerle ilgili temel yaklaşımların ve olası modellerin ayrıca veri gereksinimlerinin karşılanması için atılması gereken adımların belirlenmesi planlanmaktadır. Bu süreçte, Basel Bankacılık denetim Komitesinin, NGFS, SBFN ve diğer ilgili uluslararası kurum ve platformların çalışmalarına etkin şekilde iştirak edilmesi ve sürdürülebilirlik risklerine ilişkin olarak uluslararası standart ve düzenlemelerle uyumlu bir altyapısı kurulması hedeflenmektedir. Kurulacak altyapının sürdürülebilir bankacılık faaliyetleri geliştirilmesine ve aynı zamanda sektörün mali sağlamlığının ve finansal sektörün istikrarının korunmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Stratejiler:

- Bankaların TFRS 9 ve ilgili Kurumumuz mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmesi gereken beklenen kredi zararı karşılıkları hesaplanma süreçlerinin; uygunluğunun, etkinliğinin ve yeterliliğinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilen denetim faaliyetlerine devam edilecektir.
- Bankalarda risk yönetim sistemlerinin karşılaştırılabilirliğini sağlamak ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreçleri ile İçsel Likidite Yeterliliği Değerlendirme Süreçleri dikkate alınarak banka risk yönetim sistemlerinin yeterliliğini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilen denetim faaliyetlerine devam edilecektir.
- Bankaların iklim değişikliği ve uluslararası anlaşma ve karbon emisyon vergisi gibi çeşitli düzenlemeler çerçevesinde maruz kaldıkları fiziksel risklerin, geçiş risklerinin ve itibar risklerinin ölçülmesi, analiz edilmesi ve yönetilmesine ilişkin gerekli çalışmalar gerçekleştirilecektir.
- Yurtdışı uluslararası otoriteler ve üye olunan organizasyonların risk yönetimi alanındaki faaliyetlerini kapsayan politikaları izlenecektir.

AMAÇ 4

**FİNANSAL ÜRÜN VE HİZMETLERDEN
YARARLANANLARA YÖNELİK UYGULAMALAR
GÜÇLENDİRİLECEKTİR.**

HEDEF 4.1.

Bireysel Bankacılık Analiz ve Derecelendirme Modeli (BAM) Vasıtası ile Bireysel Bankacılığa İlişkin Trend ve Gelişmeler Takip Edilecektir.

Bireysel Bankacılık ürün ve hizmetlerinin gelişmesi ve yaygınlaşması, dijitalleşme ile birlikte erişimin kolaylaşması ile birlikte bankacılık sektörünün odağı gün geçtikçe bireysel / kitle bankacılığına doğru kaymaktadır. Sektörde durum böyle iken düzenleyici ve denetleyici otorite olarak görev yapan Kurumumuzun da bu alanı daha yakından takip etmesi elzem hale gelmiştir.

Bu doğrultuda Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığı'nca hazırlanmış olan Bireysel Bankacılık Analiz ve Derecelendirme Modeli aracılığıyla, bankaların bireysel bankacılık ürün ve hizmetlerinin farklı parametreler ve Kurumumuz mevzuat hükümleri çerçevesinde incelenmesi, trendin takip edilmesi ve derecelendirilmesi amaçlanmaktadır.

Sektörde bireysel bankacılık alanında faaliyet gösteren bankaların bir denetim planına bağlı olarak denetim ekiplerince yerinde denetime tabi tutulması ve bireysel bankacılık faaliyetlerinin müşteri haklarına uygun ve sektördeki adil rekabete hizmet edecek şekilde gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespit edilerek bankaların sıralanmasının Kurumumuzun sektördeki konumunu ve işlevselliğini artıracakları öngörülmektedir. Bu doğrultuda Kurumumuz meslek personelinden oluşan denetim ekipleri 01.09.2021 tarihi itibarıyla 5 bankada yerinde denetim faaliyetlerine başlamış olup, ilk somut çıktıların 2022 yılının ikinci çeyreğinde ortaya çıkması beklenmektedir.

Stratejiler:

- **BAM ile sektörde bireysel bankacılık alanında faaliyet gösteren bankalar analiz edilecek ve derecelendirilecektir.**

HEDEF 4.2.

Bankalar Gözetim Sistemi Form Paketine İlave Olarak BVTS Üzerinden Bankalardan Düzenli Raporlar Alınarak Bireysel Bankacılık Verileri İş Kolları, Kârlılık, Müşteri Profili Gibi Değişkenler Üzerinden Analiz Edilecektir.

Kurumumuz hali hazırda sektörde faaliyet gösteren tüm bankalardan günlük, haftalık, aylık veya üç aylık periyotlarla aldığı formlar ile sektöre ilişkin temel göstergelerin birçoğunu takip etmekte ve kendi analizlerinde kullanabilmektedir. Bireysel bankacılık verilerinin şikâyet / gelir gider yaratım mekanizmaları / müşteri profili gibi alanlarda daha detaylı analiz edilmesi amacına uygun olarak, ilave formların tasarlanması ve farklı periyotlarda bankalardan talep edilmesi gerekmektedir. Bu sayede daha önce yapılmamış olan analizler, karşılaştırmalar ve değerlendirmeler yapılabilecek ve sektörün trendi daha yakından ve anlık olarak takip edilebilecektir.

Bankalar Gözetim Sistemi Form Paketine ilave olarak BVTS üzerinden alınacak veriler vasıtası ile bireysel bankacılık alanında faaliyet gösteren bankaların karlılık durumları, müşteri profilleri ve iş kolları analiz edilebilecek ve Kurumumuz bilgi birikimine katkı sağlanabilecektir.

Stratejiler:

- Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığınca bankalardan istenilecek yeni formlar tasarlanacaktır.
- Tasarlanan formlar belirli periyotlar halinde bankalardan alınacak ve analizlerde kullanılarak BAM'ın temel girdilerini oluşturacaktır.
- Bireysel bankacılık iş kolu daha yakından takip edilip derinlemesine analiz edilecektir.

HEDEF 4.3.

Mevzuata Aykırılıkların Kök Neden Analizi Yapılacak ve Sektörün Müşteri Odaklılığı Güçlendirilerek Şikâyet Sayıları Azaltılacaktır.

Bilindiği gibi, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu başta olmak üzere, Kurumumuz mevzuat hükümlerini oluşturan diğer kanunlar ve ilgili alt düzenlemeler Bankaların uymakla yükümlü olduğu kuralları oluşturmaktadır. Yine Kurumumuz tarafından kuruluş birlikleri vasıtası ile bankalara iletilen talimatlar ve kurul kararları da yine bankaların iş ve işlemlerini düzenleyen temel yapı taşlarını oluşturmaktadır.

Bugüne dek Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığı'nın yürütmekte olduğu şikâyet bazlı denetimler yalnızca müşterilerin ilettiği aykırı işlemleri kapsamaktadır. Bu durum bankaların mevzuata aykırı olarak tesis ettiği işlemlerin önüne geçilmesi açısından yeterli yaptırım gücünün oluşmamasına sebep olmaktadır. BAM ile Kurumumuz Mevzuat Hükümlerine bankaların uyum durumları şikâyet bazlı değil, tüm işlemler üzerinden değerlendirilecek olup, bu sayede aykırılıkların kaynağında önlenmesi planlanmaktadır.

Toplu veriler üzerinde yapılacak tespitler sonucu hazırlanacak olan aykırılık raporları Kurumumuzun caydırıcılık gücünü arttıracak olup, yapılacak analizler ile mevzuat aykırılıklarının kök nedenlerine ulaşılabilecektir. Bankalara konu ile alakalı geri dönüşler yapılarak mevzuata uyum süreci hızlandırılacaktır.

Stratejiler:

- **Bankaların Kurumumuz Mevzuat Hükümlerine intibak düzeyi ve mevzuat aykırılıkları toplu veriler üzerinden incelenecektir.**
- **Yazılacak toplu raporlar ile caydırıcılık arttırılacaktır.**
- **Kök neden analizleri yapılacak ve bankalara geri besleme yapılarak sektörün mevzuata intibakı hızlandırılacaktır.**